

Rapport RI&E Personeel Bedrijfsgegevens

Bedrijfsnaam:

Bestratingsbedrijf Spijkstra & Keegstra

Adres:

Acacia 75
9251NG

E-mailadres:

info@spijkstrabestratingen.nl

Ingevuld door:

D.S Spijkstra

Inventarisatie

Veiligheid bedrijf

Een veilige werkruimte

Iedereen in Nederland heeft recht op een veilige werkplek en de werkgever is wettelijk verplicht om die voor zijn werknemers te creëren. Dat houdt onder andere in dat er doeltreffende maatregelen worden getroffen op het gebied van eerste hulp bij ongevallen, brandbestrijding en evacuatie van de aanwezige personen.

Als werkgever is het verstandig de RI&E in te vullen die op de website van het CvAE wordt aangeboden. Door het invullen van deze checklists weet je zeker dat er veilig en gezond gewerkt wordt in de werkruimte. Maak hier gebruik van!

Antwoord: Ja

De werknemer heeft op zijn beurt de verplichting om zich aan de veiligheidsvoorschriften te houden voor zichzelf, collega's en andere betrokken personen. Dit doet hij door:

- volgens instructie en opleiding te werken
- juist gebruik v arbeidsmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en gevaarlijke stoffen
- gevaarlijke situaties te melden, collega's te beschermen en te waarschuwen bij onjuist gebruik van apparatuur en/of gevaarlijke situaties
- mee te werken aan voorlichting en instructie

Besteed tijdens het inwerktraject van nieuwe werknemers aandacht aan de veiligheidsaspecten van het bedrijf. Geef werknemers op gezette tijden voorlichting en instructies. Herhaal dit geregeld. Check altijd of werknemers het begrepen hebben.

Antwoord: Ja

De werkgever toetst het arbeidsomstandighedenbeleid regelmatig aan de ervaringen die zijn opgedaan en past de maatregelen daar dan zo nodig op aan.

Je kunt het arbeidsomstandighedenbeleid toetsen door regelmatig bezig te zijn met de RI&E en het plan van aanpak. Plan deze acties in je agenda.

Antwoord: Ja

Je bent in je werkruimte ook verantwoordelijk voor de veiligheid van derden, zoals klanten en andere bezoekers, die je werkruimte bezoeken. Voorkom dat ze worden blootgesteld aan risico's.

Voorkom dat klanten en werknemers aan risico's worden blootgesteld.

Antwoord: Ja

Als zzp'er ben je in de regel zelf verantwoordelijk voor je veiligheid op het werk. Toch gelden er ook arbo-regels voor zzp'ers. Bijvoorbeeld als sprake is van ernstige risico's, zoals bij werken op grote hoogte of werken met gevaarlijke stoffen. Zzp'ers en werknemers die op dezelfde plek werken, worden op dezelfde manier beschermd.

Het ministerie SZW heeft een brochure uitgebracht met de toepasselijke titel: Zelfstandigen en de Arbowet. In de brochure vind je tips over veilig werken, maar ook aan welke verplichtingen een zzp'er op het werk moet voldoen. De Inspectie SZW voert inspecties uit. Niet voldoen aan de eisen van de Arbowet kan de zzp'er een fikse boete opleveren.

Antwoord: Ja

Veiligheid bedrijf

Arbeidshygiënische strategie

In de wet staat omschreven hoe er veilig en gezond gewerkt dient te worden door iedere werkzame persoon in een organisatie.

Bronmaatregelen>

Een werkgever moet eerst proberen de oorzaak van het probleem weg te nemen. Bijvoorbeeld een schadelijke stof vervangen door een veiliger alternatief.

Collectieve maatregelen

Als bronmaatregelen geen mogelijkheden bieden, moet de werkgever collectieve maatregelen nemen om risico's binnen de organisatie te verminderen. Bijvoorbeeld door het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.

Individuele maatregelen

Als collectieve maatregelen niet kunnen of ook geen goede oplossing bieden, moet de werkgever individuele maatregelen nemen. Bijvoorbeeld het werk zo organiseren dat werknemers minder risico kunnen lopen (bijv. taakrotatie).

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Als de bovenste drie maatregelen niet voldoende effect hebben, is de werkgever verplicht de werknemer gratis persoonlijke beschermingsmiddelen aan te bieden. Bijvoorbeeld gehoor- en ademhalingsbescherming.

Ga voor jezelf na of datgene wat je op het gebied van veilig en gezond werken doet volgens de arbeidshygiënische strategie is. De gehele RI&E is opgesteld volgens de arbeidshygiënische strategie.

Antwoord: Ja

Veiligheid bedrijf

Eerste hulp bij ongelukken (EHBO)

In de werkruimte moet duidelijk zijn door middel van signalering waar reddings- en hulpmiddelen en reanimatieapparatuur te vinden zijn. Het moet voor iedereen duidelijk zijn waar bijvoorbeeld de EHBO-does of de AED te vinden is.

Controleer of de hulpmiddelen op een logische plek voor iedereen te vinden zijn. Wijzig de plek als het niet duidelijk is. Kijk of er in de buurt bij collega-ondernemers een AED te vinden is. Op www.aed4.eu kun je nagaan waar bijv. de dichtstbijzijnde AED hangt.

Antwoord: Ja

Eerste hulp bij oogletsel, veroorzaakt door chemische stoffen:

- **spoel het oog met de beschikbare oogspoelvoorziening**
- **spoel minstens 10 minuten met lauw zacht stromend water**
- **houd het oog open**
- **niet in het oog wrijven**
- **raadpleeg een arts**

Raadpleeg altijd een arts bij een ongeluk.

Antwoord: Ja

Eerste hulp bij het morsen van gevaarlijke stoffen op de huid:

- **de huid met water af spoelen**
- **eventuele kleding verwijderen**
- **bij huidirritatie een arts raadplegen**

Raadpleeg altijd de verpakking van de gevaarlijke stof. Neem contact op met een arts als er huidirritatie ontstaat.

Antwoord: Ja

Eerste hulp bij snij- of schaafwonden:

- een kleine wond eerst kort laten doorbloeden (vuil eruit)
- wond grondig uitspoelen met stromend water
- wond droog deppen
- wond desinfecteren
- wond afplakken met pleister of steriel gaas
- diepe wonden laten hechten
- gereedschap waarmee de wond is veroorzaakt reinigen en eventuele bebloede oppervlakken reinigen

Volg bovenstaande maatregelen. Bij twijfel altijd een arts raadplegen.

Antwoord: Ja

Er is een goed gevulde verbandtrommel in de werkruimte aanwezig die duidelijk zichtbaar op ooghoogte in een wandklem aan de muur is bevestigd of door middel van signalering snel te vinden. Hij moet binnen een halve minuut bereikbaar zijn.

Een goede plek is een ruimte waar iedereen de verbandtrommel kan zien.

Antwoord: Ja

Indien je beschikt over een bedrijfswagen zorg dan dat daarin ook verbanddoos aanwezig zijn. Werk je op locatie dan heb je ook de benodigde verbanddoos in de trolley of auto.

Ook op locatie is het van belang een verbanddoos bij de hand te hebben.

Antwoord: Ja

Controleer de inhoud van de verbandtrommel ten minste eenmaal per half jaar. Vul verbruikte middelen direct aan en check de houdbaarheid van de producten. Gebruikte middelen en producten worden aangevuld naar de risico's die in het bedrijf aanwezig zijn.

Kijk op de website van www.ehbo.nl voor informatie over de inhoud van de verbandtrommel.

Antwoord: Ja

Eerste hulp, algemeen:

- waarschuw de bedrijfshulpverlener(s)
- bel 112 bij een ernstig ongeval
- blijf bij het slachtoffer tot deskundige hulp aanwezig is
- vervoer/verplaats het slachtoffer alleen bij gevaar
- vertel de arts over de verleende hulp
- geef de arts de verpakking of het veiligheidsinformatieblad van de stof waarmee het slachtoffer in aanraking is gekomen (indien van toepassing)
- voor beroepen die werken op locatie is het voor de veiligheid verstandig een mobiele telefoon beschikbaar te stellen waarvan gebruik gemaakt kan worden bij calamiteiten

Bel altijd 112 wanneer zich een ernstig ongeval voordoet.

Antwoord: Ja

Veiligheid bedrijf

Brandpreventie

Heb je meer dan 200 m² vloeroppervlak op je werklocatie dan moeten er minimaal twee stuks brandblussers aanwezig zijn (waarvan één draagbaar). Heb je minder dan 200 m² vloeroppervlak dan voldoet één exemplaar.

Als het goed is weet je het vloeroppervlak van je bedrijfsruimte. Ga na hoeveel brandblussers je nodig hebt. Als je maar één brandblusser nodig hebt zorg dan dat deze draagbaar is.

Antwoord: N.v.t.

Brandblusmiddelen zijn:

- geschikt voor de omgeving
- op maximaal 30 m loopafstand te bereiken (15 m bij brandbare stoffen)
- goed bereikbaar (ook voor bezoekers) en direct te gebruiken
- goed aangegeven door een bord of een rode veiligheidskleur

Er zijn verschillende soorten brandblussers. Kijk welke brandblusser voor jouw bedrijf geschikt is. Wil je dit niet zelf regelen dan kun je een bedrijf inhuren dat gespecialiseerd is in brandpreventie.

Antwoord: N.v.t.

Hang een brandblusmiddel in ieder geval bij de volgende plekken:

- opslag van gevaarlijke stoffen
- brandgevaarlijk werk
- een nooduitgang en zorg dat er tenminste 1 blusdeken aanwezig is.

Plaats brandblusmiddelen daar waar het nodig is.

Antwoord: N.v.t.

Er zijn verschillende types brandblusmiddelen. Voor een juiste keuze het blusmiddel is het belangrijk te weten wat voor soort brand geblust moet worden.

Poederblussers

Deze beschikken weliswaar over een groot blusvermogen, maar hebben als nadeel dat ze gevolgschade veroorzaken op machines en computers.

CO2 blussers

Deze zijn met name geschikt voor een omgeving met elektrische apparatuur en computers. Er mag niet op personen gericht worden.

Sproeischuimblussers

Deze zijn geschikt voor vloeistofbrand (keuken) en vaste stof (papier, hout, textiel).

Laat je, bij het inkopen van een brandblusser, goed informeren. Een verkeerde brandblusser gebruiken, kan zeer gevaarlijk zijn! Voor meer informatie kun je kijken op www.brandweer.nl/bedrijven/veilig-gebruik/kleine_blusmiddelen/

Antwoord: N.v.t.

Laat draagbare brandblusmiddelen, zoals brandblussers eens per twee jaar keuren door een erkend bedrijf (REOB). Laat daarnaast niet-draagbare brandblusmiddelen zoals brandblushaspels eens per jaar of na gebruik keuren door een erkend bedrijf. De laatste keuringsdatum is te vinden op het keuringsbewijs op het blusmiddel.

Voer de keuringen volgens bovenstaande norm uit. Als er brand uitbreekt dan wil je dat de brandblusmiddelen goed werken.

Antwoord: N.v.t.

Mocht er ondanks alle preventieve maatregelen toch een brand uitbreken, handel dan als volgt:

- evacueer aanwezigen
- waarschuw de brandweer via 112
- sluit ramen en deuren
- de bedrijfshulpverlener bestrijdt op een verantwoorde wijze de brand
- houd bij rookontwikkeling het hoofd laag
- volg aanwijzingen van de bedrijfshulpverlener
- geef bijzonderheden door aan hulpverleners

Maak altijd een plan voor als er brand uitbreekt. Weet welke evacuatie routes er zijn.

Antwoord: N.v.t.

Personeel

Arbobeleid

Als werkgever heb je verantwoordelijkheden en verplichtingen naar je personeel toe. Als je personeel in dienst hebt, ben je verplicht je te houden aan de Arbowet. Je bent als werkgever primair verantwoordelijk voor de veiligheid van je personeel.

Door het invullen van de RI&E ben je als werkgever op een juiste manier bezig met arbeidsomstandigheden in je bedrijf. In deze RI&E worden de belangrijkste risico's behandeld waar een straatmaker mee te maken kan krijgen. Mochten er bepaalde risico's niet in deze RI&E zijn uitgewerkt dan ben je verplicht deze alsnog aan te vullen. Bedenk dus goed of alle risico's zijn afgedekt!

Antwoord: Ja

Het arbobeleid is gebaseerd op de RI&E en plan van aanpak. Het arbobeleid richt zich met name op:

- geen nadelige gevolgen van de arbeid op de veiligheid en gezondheid van de werknemers
- correcte aanpak van de risico's
- de persoonlijke eigenschappen van een werknemer
- voorkomen/beperken van monotone en tempogebonden arbeid
- maatregelen bij brand en ongeval

Bovenstaande punten worden behandeld in deze RI&E. Vul de RI&E in en je voldoet aan bovenstaande norm.

Antwoord: Ja

In het arbobeleid en in de procedures, voorschriften en/of regels op het gebied van de arbeidsomstandigheden wordt extra rekening gehouden met de volgende categorieën werknemers:

- uitzendkrachten
- stagiaires
- jeugdigen (jonger dan 18 jaar)
- vrouwen van 40 jaar of jonger (i.v.m. zwangerschap)
- thuiswerkers
- derden (bezoekers, werknemers andere firma's)
- werknemers die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen
- alleenwerkers (gedurende meer dan 1,5 uur geen contact met anderen)
- ouderen (ouder dan 55 jaar)

Houd extra rekening met bovenstaande categorieën werknemers. Wellicht hebben zij extra begeleiding en instructie nodig of mogen ze bepaalde werkzaamheden niet doen.

Antwoord: Ja

Elke werknemer heeft recht op een rookvrije werkplek. In het bedrijf mag alleen gerookt worden in aparte afsluitbare rookruimte. De werkplek omvat mede: gang, pauzeruimte/kantine, lift, toilet, e.d. Zorg dat dit goed binnen de organisatie geregeld is.

Heb je geen ruimte voor een rookruimte binnen het bedrijf dan moeten de werknemers die roken naar buiten gaan. Op deze manier hebben de andere werknemers en klanten er geen last van. Maak hier duidelijke afspraken over. Ook over wanneer en waar er gerookt mag worden.

Antwoord: Ja

Controleer regelmatig of de getroffen maatregelen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden effectief zijn. Pas het arbobeleid aan als ervaringen, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden daar aanleiding toe geven. Informeer de werknemers hier over.

Plan voor jezelf in wanneer en wat je precies wilt gaan evalueren. Plan hier vaste tijden voor in en zet dat als reminder in de agenda. Het is belangrijk dat je continue bezig bent met het verbeteren van bedrijfsprocessen.

Antwoord: Ja

Het is goed dat alle werknemers binnen de organisatie weten wat hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn met betrekking tot de arbeidsomstandigheden.

Als een werknemer in dienst treedt, is het belangrijk de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en de regels rond arbeidsomstandigheden al tijdens het inwerktraject bekend te maken. Op deze manier kunnen misverstanden makkelijk voorkomen worden. Als er misverstanden over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn dan komen deze snel aan het licht.

Antwoord: Ja

Personeel

Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E)

Ga na of alle risico's uit het bedrijf zijn benoemd en vul deze zo nodig aan. Je kan hierbij denken aan onderstaande onderwerpen:

- **arbeidsmiddelen en activiteiten die niet worden benoemd**
- **gevaarlijke stoffen**
- **nieuwe situaties na verbouwing of verhuizing**
- **nieuwe werknemers**
- **werknemers met een handicap**

Als je tijdens het invullen van de RI&E erachter komt dat niet alle risico's volledig worden afgedekt, vul dan de RI&E dan aan. Je kunt je bijv. laten bijstaan door een arbodienst of arbodeskundige.

Antwoord: Ja

Maak, na de inventarisatie, een evaluatie door inschatting van de risico's. Leg de resultaten van de evaluatie vast in een plan van aanpak. Geef hierin aan welke maatregelen genomen moeten worden, wat de prioriteit is en binnen welke termijn de uitvoering plaatsvindt. De digitale checklist begeleid je bij het doorlopen van deze stappen.

Het plan van aanpak wordt pas getoond als alles is ingevuld, als laatste stap. Je krijgt dan de lijst met verbeterpunten te zien.

Antwoord: Ja

Kijk bij het bepalen van de prioriteiten naar:

- **het aantal personen dat risico loopt**
- **de tijdsduur van de werkzaamheden**
- **de kans op een ongeval**
- **de mogelijke gevolgen**
- **de snelheid en gemak van voorzorgsmaatregelen**

Houd rekening met bovenstaande punten. Volg je deze route dan komen als het goed is de belangrijkste risico's bovenaan te staan.

Antwoord: Ja

Beoordeel de RI&E ten minste eenmaal per vijf jaar op actualiteit en pas de RI&E aan zo vaak als nodig is. Als bijvoorbeeld gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden, nieuwe activiteiten, een verbouwing of verhuizing plaatsvinden dan beoordeel je de RI&E opnieuw.

Het is verstandig om elk jaar rond dezelfde datum een reminder in de agenda te plaatsen zodat je rustig kunt kijken of er wijzigingen binnen het bedrijf hebben plaatsgevonden. Deze kun je dan doorvoeren in je RI&E.

Antwoord: Ja

In de RI&E heeft het risico gevaarlijke stoffen een hoge prioriteit. Registreer de gevaarlijke stoffen, die regelmatig voorkomen in het bedrijf, als volgt:

- naam van de stof
- gevaren
- wijze van blootstelling
- blootstellingsniveau per werknemer

In de RI&E tref je bijlagen aan waarop je dit soort zaken kunt vermelden en opslaan. Bespreek uiteraard met de werknemers welke gevaarlijke stoffen worden gebruikt in het bedrijf en hoe er veilig en gezond er mee gewerkt kan worden.

Antwoord: Ja

Als er jeugdigen van 17 jaar en jonger werkzaam zijn of stage lopen binnen het bedrijf, gelden er specifieke aanvullingen in de RI&E. In de branche-RI&E staat er het één en ander over opgenomen.

Als er jeugdigen van 17 jaar en jonger werkzaam zijn in je bedrijf, ga dan na wat voor werkzaamheden ze doen en welke risico's daaraan verbonden zijn. Zijn er risico's die niet zijn opgenomen in de RI&E voeg deze dan alsnog toe.

Antwoord: Ja

Als je gebruik maakt van inhuurkrachten via een uitzendorganisatie dan is het belangrijk dat je de onderdelen uit de RI&E aan de uitzendorganisatie verstrekt voor aanvang van hun inzet.

Een goede voorlichting is belangrijk om veilig en gezond te kunnen werken. Voor uitzendkrachten gelden dezelfde regels. Een inhuurkracht moet altijd op de hoogte zijn van de arbeidsomstandigheden.

Antwoord: Ja

Als er op locatie gewerkt wordt moet dit ook meegenomen worden bij het opstellen van een RI&E. Voorlichting op locatie wordt onder andere gedaan op basis van de RI&E.

Als er op locatie gewerkt wordt zijn er uiteraard ook risico's waar werknemers mee te maken kunnen krijgen. Onderzoek welke risico's het zijn en of deze voldoende zijn verwerkt in deze aangeboden RI&E. Is het niet voldoende dan kun je zelf de risico's uitwerken.

Antwoord: Ja

Als je voor jouw organisatie verplicht bent een RI&E op te stellen dan kun je gebruik maken van de erkende branche-RI&E.

Gelukkig kan het Centrum voor Ambachtseconomie je deze branche-RI&E aanbieden. Tot maximaal 25 personen in dienst kun je deze RI&E gebruiken zonder dat er een toetsing gedaan hoeft te worden. Deze toetsing is al gedaan door een gecertificeerde arbodienst/deskundige. Maak dus gebruik van deze RI&E die goedgekeurd is door de werkgeversorganisatie en vakbonden in je branche.

Antwoord: Ja

Als je een volledige RI&E hebt ingevuld, kan het zijn dat je deze moet laten toetsen door een gecertificeerde arbodienst/deskundige.

- bij minder dan 40 werknemersuren (incl. stagiaires) per week is er geen toetsing nodig
- bij maximaal 25 werknemers is geen toetsing nodig als je deze erkende branche-RI&E invult
- heb je meer dan 25 werknemers in dienst dan is toetsing nodig door een gecertificeerde arbodeskundige

Bij minder dan 40 werknemersuren kun je gebruikmaken van de checklist veilig en gezond werken. Tot maximaal 25 werknemers kan je gebruik maken van deze RI&E. Deze RI&E is dus al getoetst voor je en kan zonder problemen gebruikt worden. Vanaf 26 werknemers moet je je RI&E zelf laten toetsen.

Antwoord: Ja

Een RI&E is er tenslotte voor de werknemers binnen een organisatie. Het moet voor een werknemer dan ook mogelijk zijn om kennis te nemen van de RI&E. Het is zelfs nog beter om werknemers te betrekken bij het opstellen van de RI&E.

Probeer je werknemers te betrekken bij het opstellen van de RI&E door ze een vragenlijst in te laten vullen. In de vragenlijst moeten vragen staan die betrekking hebben op de risico's in het bedrijf. Ze moeten hun persoonlijke ervaringen erin kwijt kunnen zodat deze meegenomen kunnen worden bij het invullen van de RI&E.

Antwoord: Ja

De PVT/OR en werknemers worden actief betrokken bij:

- **het uitvoeren van de RI&E**
- **het bespreken van de resultaten van de RI&E**
- **het stellen van prioriteiten in het aanpakken van de risico's**
- **het opstellen en uitvoeren van het plan van Aanpak**

Als er een PVT/OR is, betrek deze er dan ook bij. Dit kun je doen door samen te overleggen. Bijvoorbeeld door het samen maken van een vragenlijst voor de werknemers.

Antwoord: Ja

Geef in het plan van aanpak aan binnen welke termijn en door wie de maatregelen genomen zullen worden.

Als je de branche-RI&E maakt zul je automatisch door dit proces geleid worden. Let wel op als je een aanvullend onderdeel moet maken in de RI&E voor bijvoorbeeld een gevaarlijke stof dat dit ook meegenomen moet worden in een plan van aanpak.

Antwoord: Ja

Personeel

Voorlichting, instructie en toezicht

Je bent als werkgever verplicht de werknemers voor te lichten over hun arbeidsomstandigheden. Het juist voorlichten, instructies geven en toezicht houden op werknemers binnen een organisatie wordt uitgebreid omschreven in de Arbwet. Dat houdt in dat een werkgever hierin een grote verantwoordelijkheid heeft. De RI&E kun je als basis gebruiken voor het voorlichten en instrueren van de werknemers.

In de RI&E neem je de belangrijkste risico's op waar je werknemers mee te maken kunnen krijgen. Er worden oplossingen voor deze risico's opgenomen. Neem deze oplossingen als voorbeeld om je werknemers op juiste wijze voor te lichten en te instrueren.

Antwoord: Ja

Alle werknemers binnen de organisatie zijn op de hoogte gesteld van het recht het werk te onderbreken wanneer zich een gevaarlijke situatie voordoet.

Elke werknemer is hiervan op de hoogte. Bespreek wat in zulke situaties gedaan moet worden. Bespreek vervolgens in het werkoverleg wat zich heeft voorgedaan en hoe dit in het vervolg vermeden kan worden.

Antwoord: Ja

In de wet staat omschreven dat je als werkgever verplicht bent alle werkzame personen voor te lichten en instructies te geven. Geef voorlichting en instructie over het volgende:

- **het werk, de algemene functiegebonden gevaren voor veiligheid, gezondheid, milieu en over maatregelen om deze te voorkomen of te beperken**
- **interne arbo-regels en voorschriften**
- **het werken met gevaarlijke stoffen**
- **blootstelling aan lawaai (dagelijks blootstaan aan een geluidsniveau van meer dan 80 dB(A))**
- **beeldschermwerk**
- **juiste werkhoudingen en fysieke belasting**
- **gebruiksaanwijzing van de arbeidsmiddelen**
- **gebruik van de persoonlijke beschermingsmiddelen**
- **werken op locatie**
- **veiligheidsinformatiebladen**
- **veiligheidsinstructies over wat te doen bij een ongeval of brand**

Neem voor bovenstaande zaken voldoende tijd. Herhaal dit regelmatig. Ook bij nieuwe werknemers is het belangrijk alles door te nemen.

Antwoord: Ja

Mochten er werkprocessen en arbeidsmiddelen aangepast moeten worden binnen de organisatie dan is het belangrijk de arbo-instructies daar direct op aan te passen en de werknemers daar over in te lichten.

Als er belangrijke veranderingen zijn voor de werknemers bespreek deze dan. Het is verstandig ook uit te leggen waarom er een verandering is doorgevoerd. Op deze manier is er eerder begrip voor de situatie en kunnen werknemers ook makkelijker omschakelen naar wellicht een nieuwe manier van werken

Antwoord: Ja

Geef instructies over persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM):

- **wanneer en hoe te gebruiken**
- **hoe lang te gebruiken**
- **hoe te handelen bij vervanging**
- **wijze van onderhoud**
- **controle op gebruik**

Als een persoonlijk beschermingsmiddel niet op de juiste manier gebruikt of gedragen wordt kan het zijn dat het niet voldoende bescherming biedt aan de gebruiker. Instructies zijn daarom van groot belang. Neem dit mee tijdens het inwerkprogramma en herhaal het minimaal twee keer per jaar.

Antwoord: Ja

De werknemers krijgen voorlichting over de risico's van psychosociale arbeidsbelasting en de mogelijke maatregelen om deze risico's te voorkomen of te beperken. Psychosociale arbeidsbelasting wordt in het thema werkdruk behandeld.

Neem het hoofdstuk Psychosociale arbeidsbelasting door en verdiep je in het onderwerp. Er zijn gedragsregels over gewenst en ongewenst gedrag (zoals ongewenste intimiteiten en pesten) binnen het bedrijf en deze zijn gecommuniceerd met werknemers.

Antwoord: Ja

Maak procedures en instrueer en train werknemers ten aanzien van zaken zoals criminaliteit, agressief gedrag van klanten en overvallen. Van belang zijn:

- **een goede houding zodat ongewenst gedrag van bezoekers voorkomen kan worden**
- **een goede overzichtelijkheid van de publieke ruimtes**
- **het voorkomen van onveilige situaties tijdens openen en sluiten**

Er moeten uiteraard goede afspraken zijn over de veiligheid in de werkruimte. Bespreek deze met elkaar. Men kan bijvoorbeeld afspreken dat niemand alleen afsluit.

Antwoord: Ja

Houd ten minste tweemaal per jaar een bijeenkomst waarin je je werknemers in elk geval informeert over:

- **de stand van zaken in het bedrijf**
- **zwaarwegende beslissingen zoals uitbreiding, inkrimping, belangrijke investeringen en verhuizing**
- **voortgang van uitvoering plan van aanpak bij de RI&E**

Houd twee keer per jaar een overleg met de werknemers. Daarin kan de RI&E besproken worden maar uiteraard ook andere belangrijke zaken.

Antwoord: Ja

Er is een groep werknemers die extra voorlichting nodig heeft met betrekking tot risicovolle werkzaamheden en waarop extra toezicht gehouden moet worden. Jonge werknemers (jonger dan 18 jaar), zwangere vrouwen, gehandicapten en ouderen hebben extra voorlichting en toezicht nodig met betrekking tot de risico's op het werk.

Onderzoek welke risicogroep zich tussen de werknemers bevindt en kijk of extra voorlichting en toezicht nodig is.

Antwoord: Ja

Leg uit aan de werknemers dat ze ook verantwoordelijk zijn voor elkaar. Ze moeten voor hun eigen veiligheid zorgen, maar ook die van anderen. Dit kunnen ze doen door:

- **volgens instructies en opleiding te werken**
- **arbeidsmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en gevaarlijke stoffen op de juiste manier te gebruiken**
- **gevaarlijke situaties te melden, collega's te beschermen en te waarschuwen bij het onjuist gebruiken van apparatuur**
- **mee te werken aan voorlichting en instructies**

Probeer als werkgever het goede voorbeeld te geven en hier ook duidelijke instructies over mee te geven aan de werknemers. Bespreek dit soort zaken tijdens het werkoverleg. Hopelijk is een schriftelijke waarschuwing dan niet nodig.

Antwoord: Ja

Een werknemer die weigert de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen, krijgt een schriftelijke waarschuwing. Op deze waarschuwing staat onder andere dat de Inspectie SZW de bevoegdheid heeft hen te beboeten als blijkt dat ze veiligheidsvoorschriften niet naleven. De kopie van de waarschuwing wordt bewaard in de personeelsadministratie.

Probeer als werkgever het goede voorbeeld te geven en hier ook duidelijke instructies over mee te geven aan de werknemers. Bespreek dit soort zaken tijdens het werkoverleg. Hopelijk is een schriftelijke waarschuwing dan niet nodig.

Antwoord: Ja

Personeel

Werkoverleg

Het is verstandig regelmatig (minimaal één keer per maand) werkoverleg te houden en betrek daarbij ook de werknemers van onderaannemers.

Bespreek de RI&E tijdens het werkoverleg. Het is verstandig maandelijks met elkaar om de tafel te gaan zitten. Plan de maandelijkse werkoverleggen voor een heel jaar in zodat werknemers weten wanneer ze moeten zijn.

Antwoord: Ja

Besteed in een werkoverleg minimaal aandacht aan onderstaande punten:

- **arbeidsomstandigheden (in het bijzonder werkdruk en ziekteverzuim)**
- **veiligheid**
- **milieuaspecten**
- **werkverdeling en planning**
- **algehele gang van zaken in het bedrijf**
- **openstaande actiepunten**
- **(bijna)ongevallen**

Noteer bovenstaande punten in de agenda als dat nodig is. Kijk per maand wat er op de agenda gezet kan worden. Je kunt deze RI&E eventueel als basis gebruiken voor de onderwerpen die je wilt bespreken. Vraag werknemers onderwerpen aan te leveren voor het werkoverleg.

Antwoord: Ja

Personeel

Arbodienstverlening

Tegenwoordig kunnen werkgevers zelf kiezen hoe ze zich deskundig laten bijstaan bij het opstellen en uitvoeren van hun arbo- en verzuimbeleid. Je kunt bijvoorbeeld kiezen voor een arbodienst of bedrijfsarts.

Vraag altijd verschillende offertes op en informeer bij de brancheorganisatie naar collectieve afspraken. Maak je nog geen gebruik van arbodienstverlening, verdiep je dan in de mogelijkheden en kosten.

Antwoord: Ja

De werknemer heeft recht op een deskundig advies op het gebied van preventie en bescherming.

Schakel een arbodienst in, als een preventiemedewerker niet voldoende hulp biedt

Antwoord: Ja

Een arbodienst of zelfstandige bedrijfsarts kan:

- **een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) uitvoeren**
- **zieke werknemers begeleiden**
- **aanstellingskeuringen uitvoeren**
- **de RI&E toetsen**

Zoek uit welke arbodienst of zelfstandige bedrijfsarts het beste bij jouw bedrijf past. Bij minder dan 25 werknemers kun je de RI&E van het CvAE gebruiken. Dit scheelt jou in de kosten.

Antwoord: Ja

Werknemers krijgen een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) aangeboden, minimaal gericht op de arbeidsrisico's (zoals geluid, beelschermwerk en gevaarlijke stoffen). De kosten van dit onderzoek zijn voor rekening van de werkgever.

Samen met de arbodienst kan gekeken worden of een PAGO nodig is. Zo ja, welke risico's er in het onderzoek dan moeten worden meegenomen. Bespreek met de werknemers of ze open staan voor een PAGO en leg uit waarvoor het nodig is.

Antwoord: Ja

Het CAO-pakket preventiezorg van Arbouw bestaat uit:

- **verplichte intredekeuring**
vrijwillige intrede-onderzoek arbeidsgezondheidskundig onderzoek jongeren **Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek Gericht Periodiek Onderzoek arbo-spreekuur**
vervolgconsult bedrijfs- en werkplekonderzoek

Er zijn onderzoeken uit het cao-pakket preventiezorg die zelf betaald moeten worden door de werkgever. Op de website van Arbouw vindt je hier meer informatie over.

Antwoord: Ja

Werknemers, die nog niet eerder in de bouw of langer dan drie jaar buiten de sector werkzaam zijn geweest, krijgen een intredekeuring die door de arbodienst (waarmee Arbouw een overeenkomst heeft) wordt uitgevoerd.

Bespreek dit met de werknemer die bij het bedrijf komt werken.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen

Maak gebruik van een halfgelaatsmasker. Deze is gemaakt van hypoallergeen soort rubber of kunststof en heeft een goede pasvorm en afdichtingsrand. Het is voorzien van verstelbare hoofdbanden en geringe ademweerstand. Het heeft verder NEN-EN 140 normering en een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing.

Er zijn heel wat ademhalingsbeschermingsmiddelen op de markt. Onderzoek eerst goed welk type ademhalingsbescherming je nodig hebt. Let op bovenstaande vereisten. Onderhoud en reinig het halfgelaatsmasker volgens voorschrift van de leverancier. Ventielen kunnen gaan lekken.

Antwoord: Ja

Kies voor een volgelaatsmasker:

- **met een goede pasvorm en afdichtingsrand;**
- **met verstelbare hoofdbanden;**
- **met panoramische ruit van polycarbonaat;**
- **met spreekmembraan;**
- **met weinig ademweerstand;**
- **gemaakt van hypoallergeen soort rubber of kunststof;**
- **met NEN-EN 136 normering;**
- **met nederlandstalige gebruiksaanwijzing.**

Er zijn heel wat ademhalingsbeschermingsmiddelen op de markt. Onderzoek eerst goed welk type ademhalingsbescherming je nodig hebt. Let op bovenstaande vereisten.

Antwoord: Ja

Adembescherming is voorzien van een filter. Het filter geeft aan voor welke type stof het gebruikt mag worden. Je kiest voor een van de volgende filters:

- **P1 filter voor onschadelijk fijnstof (MAC>10 mg/m3)**
- **P2 filter voor schadelijk fijnstof (0,1>MAC<10 mg/m3)**
- **P3 filter voor giftig fijnstof (MAC<0,1 mg/m3)**

Filtertype twee voldoet aan NEN-EN 143. Check altijd of de adembescherming geschikt is voor het werk dat je doet.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Ademhalingsbescherming

Werkkleding is van brandvertragend katoen. De kleding is verder ademend, beschermt tegen UV-straling van de zon en tegen stof.

Beschermende kleding heeft echt als functie het lichaam te beschermen tegen invloeden van buitenaf. Let hierop wanneer je werkkleding gaat inkopen.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bedrijfskleding

Let bij het aanschaffen van gehoorbeschermingsmiddelen op de volgende punten:

- **inwendig gedragen gehoorbeschermingsmiddelen, zoals oorstoppen en otoplastieken voldoen aan NEN-EN 352-2**
- **uitwendig gedragen gehoorbeschermingsmiddelen, zoals oorkappen voldoen aan NEN-EN 352-1.**

Gehoorbescherming is echt een 'persoonlijk' beschermingsmiddel. Kijk wat je voorkeur is en wat uiteraard ook minimaal nodig is bij de werkzaamheden.

Antwoord: Ja

Ga je otoplastieken gebruiken. Zorg dan dat:

- **de leverancier voor het eerste gebruik een lektest uitvoert;**
- **herhaal de lektest ieder jaar om te controleren of de pasvorm nog goed is;**
- **als je handen vies zijn je ze aan het handvatje vastpakt en dan inbrengt;**
- **ze schoon zijn wanneer je ze gaat gebruiken;**
- **je ze op een schone plek opbergt.**

Gehoorschade is vaak definitief. Gebruik daarom je altijd je op maat gemaakte otoplastieken.

Antwoord: Ja

Controleer en vervang gehoorbeschermingsmiddelen als ze niet meer (goed) blijken te werken. Lees goed wat er in de handleiding van de fabrikant staat. Als er beschadigingen zijn, dan moet gehoorbescherming direct vervangen worden.

Voordat een gehoorbescherming in gebruik genomen wordt, moet deze eerst gecontroleerd worden. Altijd eerst de gebruiksaanwijzing raadplegen. Mocht je nog vragen hebben neem dan contact op met de leverancier.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Gehoorbescherming

Handschoenen die beschermen tegen mechanische invloeden (zoals snijden, schuren, prikken) voldoen aan NEN-EN 388 en NEN-EN 420.

Controleer altijd bij de leverancier of je de juiste de handschoenen gebruikt. Vaak staat het nummer op de verpakking vermeld.

Antwoord: Ja

Huishoudhandschoenen voldoen aan de volgende eisen:

- **passend**
- **niet vochtdoorlatend**
- **voorzien van een katoenen binnenhandschoen bij latexallergie.**

Een binnenhandschoen beschermt je tegen een eventuele latexallergie.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Handbescherming

Oogbeschermingsmiddelen bieden de juiste bescherming voor de ogen.

Het is van belang je ogen altijd goed te beschermen. Check altijd of je voor je werkzaamheden oogbescherming nodig hebt.

Antwoord: Ja

Oogbeschermingsmiddelen hebben zijkappen.

Het is van belang je ogen altijd goed te beschermen. Check altijd of je voor je werkzaamheden oogbescherming nodig hebt.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Gezichtsbescherming

Veiligheidsschoenen voldoen aan de volgende eisen:

- **hebben veiligheidsneus die bescherming biedt tegen vallende voorwerpen en stoten**
- **hebben een ondoordringbare (stalen) tussenzool**
- **hebben geprofileerde loopzool**
- **hebben voldoende grip**
- **zijn waterdicht**
- **bieden bescherming tegen oliën en chemicaliën**
- **voldoen aan EN 344, EN 345, EN 346 en EN 347 en beschikken over een S3-codering.**

Je loopt de hele dag op je schoenen. Deze moeten dan ook van goede kwaliteit zijn en aan de eisen voldoen.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Voetbescherming

Gebruik bij knielend werk kniebescherming. Bij voorkeur een werkbroek met kniestukken, zodat er geen banden in de knieholten knellen.

Je wilt nog lang en gezond je werk kunnen uitvoeren. Gebruik daarom de juiste kniebescherming.

Antwoord: Ja

Personeel

Verzuim

Als je personeel in dienst hebt dan kun je te maken krijgen met verzuim. Communiceer goed naar de werknemers toe wat de regels zijn voor verzuim, controle, begeleiding en sancties. Deze regels zijn schriftelijk vastgelegd en zijn aan alle werknemers bekend gemaakt en opgenomen in de huisregels. Daarnaast wordt het verzuim keurig per werknemer geregistreerd en bijgehouden.

Het is belangrijk dat het verzuim per werknemer geregistreerd en bijgehouden wordt. Als een werknemer langdurig ziek is, moet er op een juiste manier gehandeld worden en moet alles op de juiste wijze gedocumenteerd zijn.

Antwoord: Ja

Stel (zo nodig samen met de arbodienst of bedrijfsarts) een ziekteverzuimbeleid op (dat de instemming heeft van de PVT/OR) met daarin:

- **hoe ziekte zoveel mogelijk is te voorkomen of te beperken**
- **hoe begeleiding en controle is geregeld**

Als bovenstaande punten zijn besproken en zijn toegevoegd aan het verzuimbeleid kan het naar de werknemers gecommuniceerd worden. Op deze manier weten zij ook wat ze kunnen verwachten als ze zich ziek melden. Neem het ziekteverzuimbeleid op in het bedrijfsreglement

Antwoord: Ja

Bij verwachte langdurige ziekte van een werknemer handel je als volgt:

- **week 1: binnen vier dagen ziek melden bij de bedrijfsarts/arbodienst. Bij recht op uitkering, volgens de Ziektewet, aangifte doen bij het UWV**
- **week 6: de bedrijfsarts heeft een probleemanalyse met redenen van uitval, herstelmogelijkheden en wanneer werkhervatting mogelijk is**
- **week 8: werkgever en werknemer hebben een plan van Aanpak voor werkhervatting op basis van de probleemanalyse**
- **week 42: werkgever meldt de zieke werknemer bij het UWV**
- **week 44: UWV stuurt bevestiging met verplichte activiteiten voor het tweede ziektejaar**
- **week 87: indien niet aan het werk ontvangt de werknemer een WIA-aanvraagformulier dat binnen drie weken terug moet naar het UWV ter beoordeling voor WIA-uitkering**
- **Meer informatie is te vinden op www.uwv.nl.**

Neem bij vragen contact op met het UWV of de arbodienst.

Antwoord: Ja

Pak re-integratie direct op als bekend is wat de zieke werknemer wel en niet kan

- **maak met de arbodienst/bedrijfsarts een plan van aanpak**
- **raadpleeg bij verschil van mening met de zieke werknemer opnieuw de arbodienst/bedrijfsarts**
- **informeer naar eventuele UWV subsidies en voorzieningen**

Ga naar www.uwv.nl voor meer informatie

Zorg voor goed contact met de zieke werknemer.. Kijk wat de mogelijkheden zijn. Het is verstandig hier een deskundige zoals arbodienst of bedrijfsarts bij te betrekken.

Antwoord: Ja

Personeel

Werk- en rusttijden

Volg voor het bepalen van de maximale arbeidstijden de geldende CAO.

In de CAO staan de maximale arbeids- en rusttijden voor de werknemers.

Antwoord: Ja

In de Arbeidstijdenwet staan regels waar je als werkgever aan moet houden als het gaat om werken rusttijden.

De Arbeidstijdenwet draagt bij aan de veiligheid, gezondheid en het welzijn van werknemers.

Antwoord: Ja

Als je met werkroosters werkt, zorg dan dat deze ten minste 4 dagen van tevoren bekend zijn. Bewaar de werktijdroosters samen met de administratie van de gewerkte uren ten minste 1 jaar.

Het voordeel van het werken met roosters is dat iedereen weet waar die aan toe is. Het is overzichtelijk wie wanneer aanwezig of afwezig is. Er kan ook makkelijk geschoven worden als er iemand onverwachts uitvalt. Hier kunnen uiteraard ook goede afspraken over gemaakt worden. Er zijn speciale computerprogramma's waar je gebruik van kunt maken. Je kunt natuurlijk ook gewoon zelf een rooster maken.

Antwoord: N.v.t.

Voorkom te lange werktijden en zorg voor voldoende rust. Werknemers (18 jaar en ouder) die meer dan:

- **5,5 uur per dag werken 0,5 uur rust**
- **8 uur per dag werken 0,75 uur rust waarvan 0,5 uur aaneengesloten**
- **10 uur per dag werken 1 uur rust waarvan 0,5 uur aaneengesloten**

Houd rekening met bovenstaande punten.

Antwoord: Ja

Wekelijks onafgebroken rusttijd voor werknemers boven de 18 jaar:

- **36 uur in een periode van één week**
- **60 uur in een tijdsruimte van 9 dagen (1 keer per 5 weken in te korten tot 32 uur)**

Houd rekening met bovenstaande punten.

Antwoord: Ja

Een werknemer van 18 jaar of ouder werkt ten hoogste 9 uur per dienst, 45 uur per week en in elke periode van 13 weken gemiddeld 40 uur per week.

Als een werknemer teveel werkt kan dit een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het werk. Houd hier rekening mee bij het maken van roosters.

Antwoord: Ja

Jeugdigen (16- en 17-jarigen) moeten een onafgebroken rusttijd hebben van 12 uur in een periode van 24 achtereenvolgende uren. In ieder geval vallend tussen 23:00 - 06:00 uur. Ze mogen maximaal 9 uur per dienst werken en 45 uur per week en in elke periode van 4 weken gemiddeld 40 uur per week. Daarbij geldt de schooltijd ook als werktijd.

Veel werkgevers weten niet dat schooltijd ook als werktijd wordt meegerekend. Om dit goed in de gaten te houden kun je vragen naar het schoolrooster van de desbetreffende werknemer. Dit kun je dan verwerken in het rooster. Op deze manier kun je goed bijhouden of de werknemer niet teveel werkt.

Antwoord: Ja

Kinderen van 14 tot 16 jaar mogen alleen licht werk verrichten in het kader van onderwijs (met een stageovereenkomst).

Bespreek met het opleidingsinstituut wat de verwachtingen zijn. Zet de afspraken zwart op wit en bespreek welke werkzaamheden wel en niet mogen worden verrichten. Het zal met name gaan om snuffelstages.

Antwoord: Ja

Door de gewerkte tijden van de werknemers te registreren kun je kijken of ze niet te veel werken of of je als ondernemer voldoet aan de Arbeidstijdenwet.

Houdt dit digitaal bij. Zo kun je makkelijk per werknemer meteen de gegevens erbij zoeken.

Antwoord: Ja

Personeel

Bedrijfsnoodplan

Als ondernemer ben je verplicht om een bedrijfsnoodplan te hebben. Wat moet het bedrijfsnoodplan bevatten:

- **alarmnummers van externe hulpdiensten**
- **plattegrond waarop vluchtwegen, brandblusmiddelen en eerste hulp voorzieningen staan**
- **gegevens van de bedrijfshulpverlener(s)**
- **instructies over hoe te handelen bij calamiteiten**
- **jaarlijkse planning van de oefeningen en doornemen instructies**

Evalueer het bedrijfsnoodplan om de drie jaar en stel het zo nodig bij. Op de website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vind je meer informatie. Werk je bijv. in een (zorg)instelling of bedrijfsverzamelgebouw dan ben je bekend met het bedrijfsnoodplan en de afspraken die daar voor de bedrijfshulpverlening gelden.

Antwoord: Ja

Je onderneming is op basis van de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) voorbereid op calamiteiten met een reëel risico. Door goed voorbereid te zijn, verminder je de kans op (ernstig) letsel en of schade. De te nemen maatregelen gaan over:

- **eerste hulp**
- **brandbestrijding**
- **communicatie met externe hulporganisaties**
- **evacuatie van aanwezige personen**

Antwoord: Ja

Als werkgever is het raadzaam om minimaal eenmaal per jaar een ontruimingsoefening te houden.

Plan ontruimingsoefeningen zonder je werknemers vooraf op de hoogte te stellen. Evalueer na de ontruimingsoefening wat er goed en fout ging. Als je zzp'er bent is het natuurlijk ook belangrijk voorbereid te zijn op onveilige situaties.

Antwoord: N.v.t.

Zorg dat je werkruimte over noodverlichting beschikt. Vermeld het alarmnummer op alle telefoons.

Er zijn bedrijven die noodverlichting kunnen plaatsen. Ramen kunnen als noodverlichting dienen, als de werktijden overdag zijn en als bij het uitvallen van de normale verlichting de ruimte veilig en snel kan worden verlaten. Vraag eerst vrijblijvende offertes op en informeer indien mogelijk bij andere straatmaker of de branchevereniging naar de ervaringen. Huur je een werkruimte, en is de noodverlichting niet goed geregeld, overleg dan met de verhuurder. Plak de alarmnummers met behulp van stickers op al je telefoons.

Antwoord: N.v.t.

Vanuit de werkruimte leiden twee onafhankelijke vluchtroutes in tegengestelde richting naar een veilige plaats (bijvoorbeeld een deur en een te openen raam).

Als er geen twee onafhankelijke vluchtroutes zijn informeer dan bij de brandweer of bedrijf naar goede alternatieven hiervoor.

Antwoord: N.v.t.

Zorg dat de nooduitgang is afgestemd op mindervaliden.

Check bij de brandweer of jouw nooduitgangen hieraan voldoen.

Antwoord: N.v.t.

Als je bedrijfspand over een lift beschikt, geef dan duidelijk aan dat deze niet als vluchtroute mag worden gebruikt. Voorzie vluchtwegen en nooduitgangen die slecht zichtbaar zijn van noodverlichting.

laat het onderhoudsbedrijf tijdens de onderhoudswerkzaamheden controleren of de liften tijdens het brandalarm niet gebruikt kunnen worden.

Antwoord: N.v.t.

Aantal, plaats en afmetingen van vluchtwegen en nooduitgangen zijn afhankelijk van gebruik, uitrusting en afmetingen van de werkruimte en het maximum aantal aanwezige personen. Er moet een zo kort mogelijke vluchtroute aanwezig zijn in geval van calamiteiten. De vluchtroutes zijn duidelijk aangegeven met een signaalkleur en/of borden.

Informeer bij de brandweer of een bedrijf dat gespecialiseerd is in brandpreventie of de vluchtwegen en nooduitgangen in orde zijn. Ben je een zzp'er dan is het ook belangrijk je te verdiepen in de aanwezige nooduitgangen en vluchtroutes.

Antwoord: N.v.t.

Een trappenhuis dat als vluchtroute dient, is brand- en rookwerend gescheiden van de rest van het gebouw. De deuren zijn zelfsluitend.

Vraag de verhuurder of het trappenhuis aan de vereisten voldoet.

Antwoord: N.v.t.

Werkplekken waar werknemers bij het uitvallen van het kunstlicht aan bijzondere gevaren zijn blootgesteld, zijn voorzien van adequate noodverlichting. Indien noodverlichting niet mogelijk is, beschikken de werknemers over individuele verlichting.

Ramen kunnen als noodverlichting dienen, als de werktijden overdag zijn en als bij het uitvallen van de normale verlichting de ruimte veilig en snel kan worden verlaten.

Antwoord: N.v.t.

De eisen waaraan nooduitgangen moeten voldoen:

- altijd eenvoudig van binnenuit naar buiten toe te openen
- aangegeven met duidelijke veiligheidssignalering
- voorzien van noodverlichting, indien ze slecht zichtbaar zijn
- vrij van obstakels (zoals kasten, garderobe, apparatuur); ze moeten te allen tijde kunnen worden geopend
- geen schuif- of draaideuren
- weergegeven op een plattegrond

Controleer de nooduitgangen in je werkruimte. Je kunt eventueel informatie opvragen bij de brandweer of een bedrijf dat gespecialiseerd is in brandpreventie

Antwoord: N.v.t.

Personeel

Preventiemedewerker

Elke organisatie met werknemers is verplicht om een preventiemedewerker te hebben. Volgens de Arbowet is de werkgever verplicht zich bij het voeren van zijn arbobeleid te laten bijstaan door één of meer deskundige werknemers (het gaat hier dus niet om externe personen). Elk bedrijf moet minimaal één preventiemedewerker hebben. Bij een bedrijfsomvang tot 25 werknemers (hierbij tellen ook uitzendkrachten en stagiairs mee) kan de werkgever desgewenst zelf de rol van preventiemedewerker vervullen.

Zorg dat er minimaal een preventiemedewerker aanwezig is binnen het bedrijf.

Antwoord: Ja

Een preventiemedewerker is onafhankelijk en geniet ontslagbescherming voor de preventietaken. De taken bestaan uit:

- **het bewaken van het arbobeleid**
- **adviseren van en samenwerken met de werkgever en PVT/OR**
- **ondersteunen bij het opstellen van een RI&E**
- **signaleren van bedreiging voor veiligheid, gezondheid of welzijn van collega's of klant**
- **optreden als aanspreekpunt en adviseur voor collega's op gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn**

Breng werknemers op de hoogte van de aanwezigheid van de preventiemedewerker. Zorg dat werknemers weten voor welke vragen ze bij de preventiemedewerker terecht kunnen.

Antwoord: Ja

Als deze ondersteuning niet intern te organiseren is, schakel dan samen met de deskundige werknemer, externe deskundigheid in.

Als de preventiemedewerker aangeeft niet voldoende verstand te hebben van bepaalde zaken gekozen worden voor extra bijscholing of inschakeling van externe deskundigheid. Doe dit in overleg.

Antwoord: Ja

De preventiemedewerker heeft kennis over:

- **de RI&E (incl. plan van aanpak)**
- **veiligheidsinstructies en bedrijfsnoodplan**
- **mogelijke gevolgen van niet naleven van normen en veiligheidsinstructies**
- **het omgaan met de risico's in de onderneming: hij/zij kan daarover adviseren en mag indien nodig externe deskundigen raadplegen**

De preventiemedewerker wordt een opleiding aangeboden om deskundigheid te vergroten. Zorg vervolgens dat de preventiemedewerker op herhalingscursussen gaat om de kennis op peil te houden

Antwoord: Ja

Personeel

Bedrijfshulpverlener (BHV?er)

Tijdens het werken kunnen zich ongevallen of incidenten voordoen of kan iemand onwel worden. Situaties waarbij Eerste Hulp Bij Ongelukken (EHBO) nodig kan zijn. Zorg dat er altijd één of meerdere bedrijfshulpverleners aanwezig zijn. Het aantal is afhankelijk van de specifieke risico's en de grootte van het bedrijf. Zorg dat er vervanging is tijdens ziekte en vakantie. De werkgever mag ook een van de bedrijfshulpverlener zijn.

Er moet altijd een bedrijfshulpverlener zijn. Het is bijvoorbeeld verstandig om een werknemer die fulltime werkt tot bedrijfshulpverlener op te leiden omdat deze vaak in het bedrijf aanwezig is.

Antwoord: N.v.t.

Een bedrijfshulpverlener heeft als taak:

- eerste hulp bij ongevallen (EHBO) toepassen wanneer dat nodig is
- het bestrijden van beginnende brand
- het alarmeren en evacueren van personen
- samenwerken met andere bedrijfshulpverleners (indien van toepassing)
- zorgen voor goede communicatie met externe hulpverleningsorganisaties

Verwerk bovenstaande informatie in het bedrijfsreglement. Op deze manier weet iedere werknemer wat er verwacht mag worden van een bedrijfshulpverlener en natuurlijk wie de bedrijfshulpverlener is.

Antwoord: N.v.t.

Om aan alle taken te kunnen voldoen heeft de bedrijfshulpverlener een opleiding bedrijfshulpverlening gevolgd. Een opleiding bedrijfshulpverlening bestaat uit een deel eerste hulp en een deel brandbestrijding. De BHV competentie wordt bijgehouden met herhalingscursussen en oefening. Informeer bij je brancheorganisatie naar de mogelijkheden.

Kijk of er verschil is tussen de aangeboden BHV-opleidingen. Kies de opleiding die het beste bij jouw bedrijf past.

Antwoord: N.v.t.

Bij bedrijfshulpverlening moet je denken aan het volgende:

- bedrijfshulpverlener is na een ongeval of brand binnen enkele minuten aanwezig
- er hangen eenvoudige instructies op zichtbare plekken over wat te doen bij ongeval of brand
- er zijn, indien nodig, afspraken gemaakt met werkgevers in de nabije omgeving over gezamenlijke bedrijfshulpverlening. Deze afspraken zijn schriftelijk vastgelegd
- indien slechts één persoon aanwezig is, dan is bekend hoe deze bij ongeval of brand moet handelen

Controleer of in het bedrijf duidelijkheid is over bedrijfshulpverlening. Geef hier regelmatig voorlichting over.

Antwoord: N.v.t.

De werknemers binnen het bedrijf weten hoe de bedrijfshulpverlening is georganiseerd:

- zij zijn geïnstrueerd over wat ze moeten doen in geval van een ongeval of brand
- zij weten hoe ze het pand zo snel mogelijk kunnen verlaten

Houd jaarlijks een brandoefening of vaker als de bedrijfsomstandigheden dit vereisen. Zo kan er gekeken worden of het personeel weet hoe te handelen bij brand. Na de oefening kan er geëvalueerd worden. De uitslag hiervan kan natuurlijk tijdens een werkoverleg worden besproken.

Antwoord: N.v.t.

Op locatie:

- kan de hulpverlening binnen enkele minuten op gang komen. Er is een bedrijfshulpverlener ter plaatse. Maak afspraken met de hoofdaannemer of naburige bedrijven en leg deze schriftelijk vast in een overeenkomst
- kan de hulpverlening over reddingsmiddelen beschikken die in overeenstemming zijn met het werk en waarmee ze geleerd hebben te werken
- zijn telefoonnummers van hulpdiensten voor handen
- is het adres van het werk en route-beschrijving naar ziekenhuis/EHBO-post voorhanden
- zijn afdoende maatregelen genomen voor alleenwerkende (o.a. mobiele telefoon)

Zorg dat dit op orde is voordat je op locatie gaat werken.

Antwoord: N.v.t.

Personeel

Melding arbeidsongeval

Ernstige ongevallen worden direct gemeld aan de Inspectie SZW (via 0800-5151, ook buiten kantooruren). Dit zijn ongevallen die leiden tot de dood, ziekenhuisopname, meer dan drie dagen verzuim en/of blijvend letsel). Alle informatie wordt door de Inspectie SZW geregistreerd. Op basis daarvan wordt bepaald of er een ongevallenonderzoek plaatsvindt.

Zorg ervoor dat iemand binnen je bedrijf verantwoordelijk is voor het melden van dit soort ongevallen.

Antwoord: Ja

Je bent als werkgever verplicht om een ongevallenregister bij te houden. Hierin staan de gemelde arbeidsongevallen en welke hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. Je registreert de aard en datum van het ongeval.

De werkgever registreert ongevallen en bijna ongevallen (bijvoorbeeld in een ongevallenregister of in een incidentregistratiesysteem).

Antwoord: Ja

In het register van ongevallen en bijna-ongevallen worden de volgende gegevens vermeld:

- naam van het slachtoffer
- datum, tijd en plaats van het ongeval
- oorzaak van het ongeval of incident
- handeling tijdens welke het incident of ongeval plaatsvond
- aard van het letsel en de schade
- of slachtoffer medisch behandeld is (ziekenhuis of arts), alleen EHBO (door wie) of in het geheel niet
- aantal verzuimdagen
- mogelijkheden ter verbetering en ter voorkoming van ongevallen in de toekomst

Neem voor informatie contact op met de Inspectie SZW via 0800-5151.

Antwoord: Ja

Als er zich een bedrijfsongeval heeft voorgedaan kun je het incident gaan onderzoeken om te vermijden dat het in de toekomst nog een keer gebeurt. Je kunt gaan onderzoeken wat de oorzaak is van het ongeval, of er soortgelijke situaties zijn binnen het bedrijf en of dit in de toekomst voorkomen kan worden door aanpassingen te verrichten.

Leg de bevindingen van het onderzoek vast. Bespreek met de werknemers wat de wijzigingen zijn in de werkzaamheden als dit van toepassing is. Bespreek dit met iedereen die werkzaam is binnen de organisatie.

Antwoord: Ja

Personeel

Personeelsvertegenwoordiging (PVT) / Ondernemingsraad (OR)

De PVT/OR heeft het recht om de werkgever advies te geven bij beslissingen die belangrijke gevolgen hebben voor ten minste een kwart van de werknemers, bijvoorbeeld bij reorganisatie, fusie of grote investeringen. De PVT/OR leden genieten ontslagbescherming ten aanzien van de medezeggenschapstaken.

Maak een reglement waarin staat wat de taken van de OR/PVT zijn binnen de organisatie. Waar hebben ze een inbreng in en hoe wordt de PVT/OR gekozen. Je kunt hiervoor het modelreglement van de SER gebruiken. Ga hiervoor naar www.ser.nl

Antwoord: N.v.t.

Als werkgever stel je de medezeggenschap voor werknemers als volgt in:

- Heb je niet meer dan 10 werknemers in dienst dan kan er een vrijwillig ingestelde PVT komen
- als er niet meer dan 10 werknemers zijn en er ook geen PVT/OR aanwezig is, dan heeft de werkgever overleg met de werknemers over de RI&E en over deskundige bijstand
- heb je tussen de 10 en 50 werknemers in dienst, stel dan een vrijwillig ingestelde PVT in of zorg dat er tweemaal per jaar een personeelsvergadering wordt belegd. Doe dit als de meerderheid van de werknemers daarom vraagt. In deze vergadering wordt de werknemer geïnformeerd over:
  - de stand van zaken binnen de organisatie
  - zwaarwegende beslissingen zoals uitbreiding, inkrimping, belangrijke investeringen en verhuizing
  - voortgang en uitvoering van het plan van aanpak bij de RI&E
- heb je meer dan 49 werknemers in dienst dan is het instellen van een OR verplicht

De OR/PVT zorgt ervoor dat werknemers zich gehoord voelen. Het is dan ook van belang voor de werkgever om dit te faciliteren.

Antwoord: Ja

De PVT/OR heeft voor veilig en gezond werken instemmingsrecht over de volgende zaken:

- de arbeids- en rusttijdenregeling (incl. vakantieregeling)
- inrichting geven aan het arbobeleid
- het ziekteverzuim en re-integratiebeleid
- RI&E (incl. plan van aanpak)
- aanstelling preventiemedewerker
- keuze en contract arbodienst/bedrijfsarts
- verzuimregels
- inschakeling bedrijfshulpverlener(s)
- frequentie van Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek - PAGO (indien relevant)

Zorg dat de PVT/OR wordt betrokken bij bovenstaande punten. De werkgever heeft regelmatig overleg met de PVT/OR. Leg alles schriftelijk vast en bewaar alles bij elkaar in een dossier. Laat werknemers weten wat besproken en of besloten is.

Antwoord: Ja

Stel de leden van de PVT/OR in de gelegenheid scholing te volgen.

PVT/OR hebben een adviesfunctie. Door scholing kan de eigen deskundigheid opgeschroefd worden.

Antwoord: Ja

Personeel

In- en uitdiensttreding

Als werkgever ben je verplicht de werknemer in te lichten over de arbeidsomstandigheden in de organisatie.

Zet de belangrijkste risico's en maatregelen uit de RI&E op papier. Alle werknemers, ook inhuurkrachten, moeten op de hoogte hiervan zijn. Laat ze hiervoor tekenen. Bewaar deze documenten in de personeelsadministratie.

Antwoord: Ja

Laat werknemers weten dat ze tijdens hun werkzaamheden in het bezit moeten zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Regel dit bij indiensttreding.

Antwoord: Ja

Hanteer voor nieuwe en tijdelijke werknemers een inwerkprogramma met regels en instructies voor veilig en gezond werken. Leg de afspraken schriftelijk vast. Een belangrijk onderdeel van het inwerkprogramma is het uitvoerig doornemen van de functiebeschrijving. Het biedt duidelijkheid voor een nieuwe werknemer omdat:

- er in staat welke taken er gedaan moeten worden
- welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden de werknemer heeft (duidelijk maken bijvoorbeeld d.m.v. een organisatieschema/organogram)
- de plaats van de functie in de organisatie er duidelijk wordt vermeld
- de functionele relaties tussen werknemers en leidinggevende, werknemer en eventuele ondergeschikten er staat beschreven
- de op de functie geldende opleidings- en/of ervaringseisen er beschreven staan

Stel een organisatieschema (organogram) op met een overzicht van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende werkzame personen.

Antwoord: Ja

Hanteer voor nieuwe en tijdelijke werknemers een inwerkprogramma met regels en instructies voor veilig en gezond werken. Leg de afspraken schriftelijk vast.

Neem bovenstaande punten mee in het inwerkprogramma.

Antwoord: Ja

Er zijn duidelijke huisregels opgesteld met informatie over:

- werktijden
- doktersbezoek
- verlof(aanvragen)
- telefoon- en internetgebruik (privé)
- bedrijfskleding en gereedschap
- pauzeren
- veiligheid en arbo-instructies
- overwerk
- bedrijfsnoodplan
- aankopen door personeel (wie zijn er bevoegd)
- klachtenafhandeling
- omgang, presentatie
regels ongewenst gedrag
- werkoverleg
- arbeidsovereenkomst
- taakomschrijving
- cursussen

Verwerk bovenstaande punten in het bedrijfsreglement. Overhandig het aan iedere werknemer binnen uw bedrijf en bespreek het indien nodig tijdens het werkoverleg.

Antwoord: Ja

Personeel

Vakbekwaamheid

De machinist is in het bezit van een diploma grondverzetmachines en bij hijswerkzaamheden in het bezit van een hijsbewijs.

Dit draagt bij aan veilig en gezond werken. Het is verstandig de werknemers een cursus/opleiding aan te bieden zodat deze om kan gaan met de nodige machines.

Antwoord: Ja

Gevaarlijke stoffen

Werken met gevaarlijke stoffen

Als werkgever moet je je werknemer beschermen tegen gevaarlijke stoffen. Ieder bedrijf is op grond van de Arbowet verplicht om de risico's die het werk voor de veiligheid en gezondheid van medewerkers kan opleveren te onderzoeken en te beschrijven. Voor gevaarlijke stoffen moet de werkgever bovendien de mate waarin medewerkers kunnen worden blootgesteld aan de stoffen die gebruikt worden onderzoeken en vastleggen. In een plan van aanpak moet de werkgever aangeven welke maatregelen hij neemt om deze risico's in zijn bedrijf te verminderen. Bron: [link="www.arboportaal.nl"]www.arboportaal.nl[/a]

Stel regels en procedures op voor het omgaan met gevaarlijke (afval)stoffen, het reinigen van de werkplek, materialen en gereedschap en de persoonlijke hygiëne. Zie erop toe dat deze regels en procedures worden nageleefd.

Antwoord: Ja

Ga, voordat je met een gevaarlijke stof aan de slag gaat, na of er minder schadelijke alternatieven in de handel zijn. Probeer in eerste instantie het werken met gevaarlijke stoffen te voorkomen.

Een ongeluk zit in een klein hoekje. Als je met gevaarlijke stoffen gaat werken dan doe je dat op een zorgvuldige manier. Je neemt je maatregelen om eventuele gevaarlijke situaties te voorkomen.

Antwoord: N.v.t.

Werken je medewerkers met gevaarlijke stoffen dan ben je verplicht een zogenaamde nadere inventarisatie en evaluatie uit te voeren. Op deze wijze breng je de risico's en de beschermingsmaatregelen in kaart. Je registreert welke gevaarlijke stoffen je gebruikt. Je geeft verder aan:

- **reden/noodzaak van het gebruik**
- **waar, hoe en door wie de stof gebruikt wordt**
- **de jaarlijks vervaardigde/gebruikte hoeveelheid**
- **de voorzorgsmaatregelen om blootstelling te voorkomen of minimaliseren**
- **de persoonlijke beschermingsmiddelen die gebruikt worden**

Het CvAE heeft voor de meest voorkomende stoffen in jouw branche alvast een document gemaakt waarmee je deze nadere inventarisatie en evaluatie makkelijk kunt uitvoeren. Je hebt hierdoor een overzicht van je gevaarlijke stoffen. Deze kun je vervolgens makkelijk bijhouden. Deze documenten vind je bij de betreffende risico's. Bewaar dit document bij je administratie.

Antwoord: N.v.t.

Het is van belang voldoende kennis te hebben van de (gevaarlijke) stoffen die je in je bedrijf gebruikt. Deze informatie krijg je allereerst van je leverancier. Hij is verplicht om veiligheidsinformatiebladen (Engels: Material Safety Data Sheet, MSDS) te verstrekken. Directe informatie over de mate van schadelijkheid geven de gevarenetiketten. Lees deze dan ook goed.

Zorg ook dat je in goede conditie hebt als je met gevaarlijke stoffen werkt.

Antwoord: N.v.t.

Als je gevaarlijke stoffen ontvangt houd dan rekening met de volgende punten;

- **Van alle aanwezige gevaarlijke stoffen in je bedrijf zijn actuele veiligheidsinformatiebladen (Engels: Material Safety Data Sheet, MSDS) aanwezig;**
- **De verpakking is voorzien van de juiste etikettering;**
- **De leverancier is wettelijk verplicht deze te leveren en je bent als gebruiker verplicht om volgens de voorschriften uit de productinformatie op het etiket en het veiligheidsinformatieblad te werken.**
- **Het is voor jezelf handig om deze veiligheidsinformatiebladen bij elkaar in één dossier te verzamelen. Ze mogen ook digitaal bewaard worden.**

Neem contact op met je leverancier als je iets mist.

Antwoord: N.v.t.

Controleer of je met carcinogene, mutagene, en of reprotoxische stoffen te maken hebt door:

- **het etiket van het product te beoordelen;**
- **veiligheidsinformatieblad te beoordelen (zo nodig bij de leverancier opvragen);**
- **zo nodig bij de leverancier meer informatie op te vragen.**

Registreer van carcinogene en/of mutagene en/of reprotoxische stoffen het volgende:

- waarom het niet vervangen wordt
- voor welke doeleinden het wordt gebruikt
- welke maatregelen je treft
- hoeveelheid die op jaarbasis wordt gebruikt
- hoeveel en welke medewerkers ermee werken

Antwoord: N.v.t.

Probeer het aantal werknemers, dat wordt of kan worden blootgesteld zoveel mogelijk te minimaliseren.

Werk bijvoorbeeld als dat mogelijk is in een aparte ruimte of zorg dat er op dat moment zo min mogelijk mensen aanwezig zijn.

Antwoord: N.v.t.

Probeer te voorkomen dat derden zoals klanten en bezoekers blootgesteld worden aan risico's.

Neem maatregelen om gevaarlijke situaties te voorkomen.

Antwoord: N.v.t.

Controleer bij het in ontvangst nemen van de gevaarlijke stoffen of de verpakkingseisen kloppen. Op de verpakking moet staan;

- naam van de stof of het preparaat
- gevaarsymbolen
- Nederlandse gebruiksaanwijzing
- veiligheidsaanbeveling en bijzondere gevaren
- etiketten met daarop duidelijk de gevaaraspecten.

Verder is de verpakking stevig:

- er kan niets uit de verpakking ontsnappen
- verpakking kan niet worden aangetast
- verpakking is tegen normale behandeling bestand.

Neem contact op met de leverancier als de verpakking niet voldoet.

Antwoord: N.v.t.

Registreer alle gevaarlijke stoffen die je in je werkruimte gebruikt. Wees zorgvuldig met vermelding van naam van de stoffen en het mogelijke gevaar dat ze kunnen opleveren.

Met welke gevaarlijke stoffen werk je in je werkruimte en in welke hoeveelheden? Het is niet alleen verstandig dit netjes bij te houden, maar het is ook een verplichting als je werknemers en/of stagiaires hebt. Bewaar deze gegevens bij de gevaarlijke stoffen administratie. Voor veel producten die in je werkruimte gebruikt, hebben we een formulier dat je kunt invullen en bewaren.

Antwoord: N.v.t.

Ruim gemorste gevaarlijke stoffen zo snel mogelijk op, waar nodig met absorptie- of neutralisatiemiddel. Behandel het gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddel als gevaarlijk afval. Op de gebruiksaanwijzing of het veiligheidsinformatieblad staat aangegeven hoe je de gevaarlijke stof moet opruimen. Lees dit voordat je het gaat opruimen!

Het is voor jouw gezondheid en voor andere mensen van belang te weten hoe je gemorste gevaarlijke stoffen opruimt. Doe dit altijd volgens de gebruiksaanwijzing/veiligheidsinformatieblad.

Antwoord: N.v.t.

Houd er rekening mee dat er in de buurt van gevaarlijke (afval)stoffen niet mag worden gegeten, gedronken en gerookt. Dit kan risico's met zich meebrengen voor de gezondheid en eventueel explosiegevaar veroorzaken als er brandbare gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen.

Dat het roken bij gevaarlijke stoffen niet kan begrijpt iedereen wel. Rook buiten want dan heeft niemand er last van. Eten en drinken doe je ook in een aparte ruimte. Was je handen, polsen en gezicht voor iedere eet-, drink- of rookpauze en sanitaire stop.

Antwoord: N.v.t.

Voordat je aan de slag gaat met een gevaarlijke stof lees je eerst het bijgevoegde veiligheidsinformatieblad, het etiket en de gebruiksaanwijzing. Volg deze aanwijzingen op als je met de gevaarlijke stof aan de slag gaat. Staat er vermeld dat je gebruik moet maken van persoonlijke beschermingsmiddelen, gebruik deze dan ook!

Is er geen veiligheidsinformatieblad aanwezig van een gevaarlijke stof, neem dan direct contact op met de leverancier en/of groothandel. Het is onverstandig te werken met een gevaarlijke stof zonder dat je weet waarop je moet letten.

Antwoord: N.v.t.

Ook op locatie zijn veiligheidsinformatiebladen aanwezig.

Waar je ook werkt, blijf op de hoogte van de gevaren.

Antwoord: N.v.t.

Meng producten alleen met elkaar als dit door de leverancier wordt aangegeven. Meng altijd volgens de aangegeven verhoudingen. Bij het mengen van producten is het belangrijk in een goed geventileerde ruimte te werken of gebruik te maken van bronafzuiging. Mocht je nog vragen hebben over het werken of mengen van de gevaarlijke stof, neem dan contact op met de leverancier.

Maak eventueel een duidelijke lijst van de producten die wel met elkaar gemengd mogen worden. Hang deze op in de ruimte waar de gevaarlijke stoffen staan opgeslagen.

Antwoord: N.v.t.

Houd gevaarlijke stoffen altijd buiten het bereik van kinderen.

Het wordt vaak vergeten maar houd kinderen uit de buurt van de opslagruimte met gevaarlijke stoffen. Laat kinderen niet alleen toe in ruimtes waar gevaarlijke producten liggen opgeslagen.

Antwoord: N.v.t.

Je probeert in alle gevallen gebeurtenissen met gevaarlijke (afval)stoffen te voorkomen. Als ongewilde gebeurtenissen met gevaarlijke (afval)stoffen toch ontstaan dan probeer je de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

Antwoord: N.v.t.

Doorloop de volgende stappen, zo vaak als nodig, om bij dagelijkse werkzaamheden de risico's te verminderen:

- **Stap 1: beoordeel het risico**
- **Stap 2: bepaal de maatregelen om het risico te verminderen**
- **Stap 3: neem actie voor een veilige uitvoering**

Antwoord: N.v.t.

Gevaarlijke stoffen

Veilig en gezond werken met alcohol

De wet beschrijft een aantal voorwaarden waaraan voldaan moet worden om met een kankerverwekkende stof, zoals fijnstof, te kunnen werken. Werk volgens de arbeidshygiënische strategie om blootstelling zoveel mogelijk te voorkomen.

Bij het bewerken van kwartshoudend materiaal zoals hardsteen, baksteen komt kwartsstof vrij. Neem de juiste maatregelen om blootstelling zo laag mogelijk te houden.

Antwoord: Ja

Je geeft je werknemers voordat ze aan de slag gaan voorlichting en instructies over de gevaarlijke stoffen. Je vertelt ze over:

- **de gevaren van kwartsstof**
- **het gebruik van persoonlijk beschermingsmiddelen**
- **hoe werkzaamheden zo stofvrij mogelijk kunnen worden uitgevoerd**
- **hoe zij moeten omgaan met apparatuur met afzuiging en/of watertoevoer**

Het is jouw plicht als werkgever om je werknemers van een veilige en gezonde werkplek te voorzien. Licht ze goed in over de gevaren.

Antwoord: Ja

Je zorgt ervoor dat zo min mogelijk mensen blootgesteld worden aan stof.

Antwoord: Ja

Voorkom het vrijkomen van kwartsstof door:

- **kwartshoudende materialen op maat aan te laten leveren;**
- **een werkmethode waar weinig stof bij vrijkomt, zoals knippen in plaats van zagen;**
- **altijd nat te slijpen en zagen om kwartsstof te verminderen. Draag een masker met P2 filter;**
- **een volgelaatsmasker met aanblaasfilter type P3 bij droog slijpen en zagen te dragen;**
- **rekening te houden met de windrichting, collega's en voorbijgangers.**

Bij het bewerken van kwartshoudend materiaal zoals hardsteen, baksteen komt kwartsstof vrij. Neem de juiste maatregelen om blootstelling zo laag mogelijk te houden.

Antwoord: Ja

Tijdens het werken met een betonzag komt fijnstof vrij. Je werkt daarom als volgt:

- **je voorkomt stofvorming door bevochtigen en nat werken;**
- **je zorgt ervoor dat er voldoende water aanwezig is zodat er altijd met water gezaagd kan worden;**
- **je neemt voor de zekerheid jerrycans mee naar het werkgebied om zagen zonder water te voorkomen;**
- **je zorgt verder dat omstanders niet in gevaar komen door jouw werkzaamheden.**

Bij het bewerken van kwartshoudend materiaal zoals hardsteen, baksteen komt kwartsstof vrij. Neem de juiste maatregelen om blootstelling zo laag mogelijk te houden.

Antwoord: Ja

Gevaarlijke stoffen

Veilig en gezond werken met fijnstof

Verstrek voorlichting/instructie over het werken met schoonmaak- en reinigingsmiddelen en over huidbescherming, huidreiniging en huidverzorging.

Voorkomen is beter dan genezen.

Antwoord: Ja

Gevaarlijke stoffen

Veilig en gezond werken met ovens

Diesel uitlaatgassen worden gezien als kankerverwekkend. Dat betekent dat je eigenlijk moet kijken of het vrijkomen van deze uitlaatgassen in deze ruimtes voorkomen kunnen worden. Je werkt volgens de arbeidshygiënische strategie.

Je kijkt bijvoorbeeld of het mogelijk is om deze dieselmotoren niet meer tot deze ruimtes toe te laten. Kan dit niet dan streef je naar de laagst mogelijke blootstelling.

Antwoord: N.v.t.

Gebruik in een afgesloten ruimte een afzuigstelsel voor uitlaatgassen dat voldoet aan de volgende eisen:

- **mechanisch;**
- **goed functionerend;**
- **aansluitbaar op uitlaat met metalen pijp;**
- **een afsluitklep in de afvoerslang.**

Je streeft altijd naar de laagst mogelijke blootstelling.

Antwoord: N.v.t.

Verminder gezondheidsrisico's die door dieseluaruitlaatgassen worden veroorzaakt. Zorg voor het volgende:

- **vervang indien mogelijk de dieselmotor door elektro-, benzine- of lpg motor;**
- **laat de uitlaat anders plaatsen bijvoorbeeld door deze te verlengen;**
- **plaats roetfilters;**
stel de motor goed af;
- **laat motor regelmatig onderhouden;**
- **gebruik milieuvriendelijke brandstof.**

Je streeft altijd naar de laagst mogelijke blootstelling. Neem bovenstaande richtlijnen over.

Antwoord: Ja

Houd de cabine van de machine zoveel mogelijk gesloten om blootstelling aan dieseluaruitlaatgassen te verminderen.

Werken in een gesloten cabine van de machine helpt om blootstelling aan geluid, stof en gassen te verminderen.

Antwoord: Ja

Gevaarlijke stoffen

Veilig en gezond werken: glazuren en aanbrengen van luster

Sla gevaarlijke (afval)stoffen, met uitzondering van de werkvoorraden, die voor een goede bedrijfsvoering nodig zijn, op in een aparte ruimte of kast die afgesloten kan worden. Er mogen in deze opslag alleen aanverwante producten worden opgeslagen.

Let er daarnaast ook goed op dat bepaalde gevaarlijke stoffen niet bij elkaar opgeslagen worden. Sla stoffen die met elkaar kunnen reageren (exploderen, giftige gassen vormen) niet bij elkaar op. Bekijk wat er op het veiligheidsinformatieblad vermeld wordt over opslag. Volg deze richtlijnen op. Informeer indien nodig ook bij de leverancier. Controleer de verpakkingen regelmatig op lekkage. Denk dus goed na over het veilig opslaan van de gevaarlijke stoffen.

Antwoord: N.v.t.

Roken, drinken, eten en of open vuur kan levensgevaarlijk zijn dus dat is uitdrukkelijk verboden. Aan de buitenzijde wordt dit met pictogrammen/gevaarsymbolen/waarschuwingsborden duidelijk gemaakt. Er hangt ook een duidelijk leesbare veiligheidsinstructie.

Iedereen is op de hoogte zijn van de veiligheidsinstructies en de betekenis van de gevaarsymbolen.

Antwoord: N.v.t.

Voor de opslag gebruik je een aparte kast of ruimte die:

- **niet toegankelijk is voor onbevoegden**
- **koel, droog en vochtwerend is**
- **een constante temperatuur heeft**
- **voldoende geventileerd wordt**
- **brandveilig is en niet in de buurt van brandbare materialen opgesteld staat**
- **voorzien is van een opvangvoorziening zoals bijvoorbeeld een lekbak.**

Gebruik je een aparte ruimte dan moet je van binnenuit de deuren zonder sleutel kunnen openen. Wanneer er bijvoorbeeld brand ontstaat of vloeistoffen weglekken kan een kast of ruimte die hieraan voldoet een hoop ellende voorkomen. Hou je daarom aan bovenstaande vereisten.

Antwoord: N.v.t.

De lekbak/opslagvoorziening voor gevaarlijke (afval)stoffen heeft een opvangcapaciteit van:

- **ten minste 110% van de inhoud van de grootste verpakkingseenheid**
- **ten minste 10% van de inhoud van alle opgeslagen stoffen.**

Een lekbak of andere opvangvoorziening zorgt ervoor dat het lekken beperkt blijft tot de ruimte of kast.

Antwoord: N.v.t.

In een opslagvoorziening mogen geen aftap- of overtapwerkzaamheden worden uitgevoerd. Ompakwerkzaamheden vinden alleen plaats als de primaire verpakking niet wordt geopend.

Als dit soort werkzaamheden in de opslagvoorziening plaatsvinden dan spreek je eigenlijk niet meer van een opslagvoorziening. Door deze werkzaamheden ontstaan er meer risico's (verhoogd risico op blootstelling, brand, ongevallen, etc.) die om extra beschermingsmaatregelen vragen.

Antwoord: N.v.t.

Lege ongereinigde verpakkingen worden op dezelfde wijze opgeslagen als volle verpakkingen. Heb je andere geschikte maatregelen voor opslag of afvoer geregeld dan hoef je bovenstaande niet op te volgen.

Er kunnen explosieve of giftige dampen achterblijven in de verpakking. Het is daarom van belang om een specifieke werkwijze af te spreken om zo eventuele gevaren uit te sluiten.

Antwoord: N.v.t.

De werkvoorraad moet zodanig zijn zodat het werk normaal doorgang kan vinden. Het mag niet zo zijn dat meerdere niet geopende eenheden onnodig dagen of weken in je werkruimte liggen.

Dan is er sprake van 'verkapte opslag' en moet alles naar een aparte opslag. Gebruik een kleine voorraad en ruim zoveel mogelijk direct na gebruik op.

Antwoord: N.v.t.

Gebruik je een stelling dan moet deze bestand zijn tegen de opgeslagen verpakte gevaarlijke stoffen en stabiel zijn.

Stelling mag niet zwaarder worden belast dan waarvoor deze is ontworpen. Verkeerd ontwerp, montage of gebruik van stellingen kan tot incidenten of calamiteiten met gevaarlijke stoffen leiden. Controleer de stelling jaarlijks. Registreer de bevindingen en bewaar deze minimaal vijf jaar.

Antwoord: N.v.t.

Gebruik je een brandveiligheidsopslagkast dan voldoet deze aan het volgende. Er is dan duidelijk aangegeven:

- naam of merk producent
- modelnummer en productiejaar
- maximaal toegestane hoeveelheid
- maximale belasting per legbord
- NEN 14470-1 wanneer het gaat om een kast van na 1 januari 2006
- NEN 2678 wanneer het gaat om een kast van voor 1 januari 2006
- de tekst 'deur direct sluiten na gebruik'
- gevaarsymbolen (roken en open vuur verboden, brandgevaarlijke stoffen)
- typeaanduiding brandwerendheid (30, 60 of 90 minuten).

Je veiligheid staat voorop. Werk daarom volgens bovenstaande norm.

Antwoord: N.v.t.

Je bewaart (gevaarlijke) stoffen zoveel mogelijk in de originele verpakking.

Zo weet je precies met welke stoffen je te maken hebt. Na gebruik sluit je de verpakking direct goed af.

Antwoord: N.v.t.

Heb je te maken met een hoeveelheid brandbare stoffen dan is het zaak te zorgen dat de opslagvoorziening tegen brand bestand is.

De wanden, vloeren, afdekking en dak zijn hiertegen bestand.

Antwoord: N.v.t.

Gevaarlijke stoffen

Opslag gevaarlijke stoffen

Je gaat voorzichtig met gevaarlijke afvalstoffen om. Je houdt afvalstoffen van verschillende categorieën van elkaar en van andere afvalstoffen gescheiden. Je geeft deze gescheiden af. Informeer eventueel bij jouw gemeente naar de regels voor het afgeven van afvalstoffen/chemisch afval.

Het is voor iedereen duidelijk dat het om gevaarlijke afvalstoffen gaat. Plak er eventueel een sticker op met het opschrift 'chemisch/gevaarlijk afval.'

Antwoord: N.v.t.

Gevaarlijke stoffen

Afvoer gevaarlijke stoffen

Fysieke belasting kan je gezondheid in de weg staan. Neem daarom maatregelen. Hou rekening met de wijze waarop je je werk inricht en organiseert. Zoals bijv. je werkplek, -methode en hulpmiddelen etc.

Ga fysieke overbelasting tegen door de manier waarop je je werk doet, de wijze waarop je je werkplek inricht en hoe je hulpmiddelen inzet.

Antwoord: Ja

Zorg dat je een goede lichamelijke conditie hebt als je inspannende werkzaamheden doet.

Als je tijdens je werk bijvoorbeeld veel moet tillen dan helpt het als je fit bent. Je wordt minder snel moe en de kans op lichamelijke klachten neemt af.

Antwoord: Ja

Bespreek problematische tilsituaties in het werkoverleg.

Antwoord: Ja

Gebruik , voor tillen en (ver)plaatsen, trekken en duwen elektrische transport- en hulpmiddelen.

Je wilt nog lang en gezond aan het werk blijven. Gebruik daarom hulpmiddelen. Het maakt je werk lichter en daarmee gezonder.

Antwoord: Ja

Geef werknemers minimaal tweemaal per jaar instructie over werkhouding, tiltechnieken en gezond bewegen. Geef extra voorlichting als men met een nieuw werksoort begint.

Voorlichting en instructie helpen bij het tegengaan van fysieke overbelasting.

Antwoord: Ja

Probeer daar waar mogelijk mechanisch te bestraten.

Stem het ontwerp of de keuze van stenen of tegels af op mechanisch bestraten. De pakketten stenen en tegels worden door de leverancier in het vereiste verband (elleboog- of keperverband) aangeleverd.

Antwoord: Ja

Door een goede fundering kan met minder zware materialen gewerkt worden.

De fysieke belasting neemt hierdoor af. Hou hier daarom rekening mee.

Antwoord: Ja

Stenen die voor handmatige verwerking worden gebruikt zijn maximaal 211 mm lang, 105 mm breed, 80 mm dik en wegen maximaal 4 kg.

Hanteer deze maten om het werk lichter te maken. Lichamelijke klachten kunnen hierdoor worden voorkomen.

Antwoord: Ja

Tegels die voor handmatige verwerking worden gebruikt zijn maximaal 300 mm lang, 300 mm breed, 50 mm dik en wegen maximaal 9,5 kg. De tegels worden verticaal gepakketeerd aangeleverd.

Hanteer deze maten om het werk lichter te maken. Lichamelijke klachten kunnen hierdoor worden voorkomen.

Antwoord: Ja

Vermijd zoveel mogelijk handmatig tillen. Een man tilt maximaal 25 kg (twee mannen 50 kg) en een vrouw 18 kg. Ben je jonger dan 18 jaar dan mag je maximaal 15 kg tillen. Kom je boven deze gewichten uit dan gebruik je technische (til)hulpmiddelen.

Beperk de fysieke belasting door zoveel mogelijk mechanisch te tillen. Houd de hierboven maximaal te tillen gewichten aan.

Antwoord: Ja

Moet je toch handmatig tillen doe het dan op de volgende manier:

- **alleen incidenteel tillen**
- **je last is gemakkelijk vast te pakken**
- **altijd recht voor je tillen**
- **je benen staan in lichte spreidstand**
- **met gebogen knieën**
- **rustig tillen**
- **altijd met twee handen**
- **houd de last zo dicht mogelijk bij je lichaam**
- **de last staat op goede werkhoogte (± 75 cm)**
- **de last niet meer dan 25 cm omhoog tillen.**

Beperk de fysieke belasting door zoveel mogelijk mechanisch te tillen. Houd je bij handmatig tillen aan bovenstaande normen.

Antwoord: Ja

Zet materiaal en gereedschappen zo dicht mogelijk bij je werkplek neer. Vraag de leverancier het materiaal zo dicht mogelijk bij het werkgebied af te leveren (bijvoorbeeld op het trottoir).

Het vergemakkelijkt en verlicht je werk.

Antwoord: Ja

Voorkom tillen wanneer je geknield aan het werk bent. Til knielend nooit meer dan 4,5 kg.

Dit belast je gewrichten.

Antwoord: Ja

Kniet zo dicht mogelijk bij het werk. Voorkom vaker dan 12 maal per uur en verder dan 50 cm verwijderd van de knieën te reiken.

Beperk lichamelijke klachten door zo dicht mogelijk bij het werk te knielen.

Antwoord: Ja

Pauzeer regelmatig als je zware en of inspannende werkzaamheden doet.

Pauzeer regelmatig als je fysieke belastende werkzaamheden doet.

Antwoord: Ja

Werk met kniebescherming om de druk op het kniegewricht goed te verdelen.

Gebruik een goede kniebescherming om klachten aan het kniegewricht te voorkomen.

Antwoord: Ja

Voorkom een langdurig gedraaide en of gebogen werkhouding. Zo'n een werkwijze kan gezondheidsklachten veroorzaken.

Wissel werk waarbij je in een gebogen en/of gedraaide werkhouding werkt af met werk waarbij je kunt lopen of in een comfortabeler houding kunt staan. Als dit niet mogelijk is probeer dan zo veel mogelijk, bijvoorbeeld een maal per vijf minuten, rechtop en onbelast te gaan staan.

Antwoord: Ja

Handmatig werken kan gezondheidsklachten opleveren. Neem daarom onderstaande maatregelen. Per werkdag:

- neem je minimaal 2 x 30 minuten en 6-12 keer (5-10 minuten) rust;
- wissel je taken af;
- doe je maximaal 6 uur tillend werk;
- plaats je maximaal 40 m² betonklinkerkeien in keperverband.

Deze maatregelen zorgen ervoor dat je je werk veilig en gezond kunt blijven uitvoeren.

Antwoord: Ja

Vraag op tijd ontheffingen aan van inrijd- en parkeerverboden zodat afstanden bij het lossen en laden zo kort mogelijk zijn.

Je beperkt de fysieke belasting door zo kort mogelijk te tillen, duwen of trekken.

Antwoord: Ja

Pak materiaal niet achterwaarts aan.

Voorkom dit. Het zorgt namelijk voor een verkeerde werkhouding. Dit kan op den duur gezondheidsklachten veroorzaken.

Antwoord: Ja

Verdeel het materiaal met een shovel over het werkgebied.

Het maakt je werk lichter en gezonder.

Antwoord: Ja

Gebruik bij handmatig verwerken van materialen zoals stenen, klinkers, tegels, banden, putten en kolken een vlijmachine met hydraulische stenenklem of vacuümeenheid, shovel of kleine graafmachine.

Maak bij handmatig verwerken van materialen gebruik van bovenstaande hulpmiddelen. Het maakt je werk lichter en daarmee gezonder.

Antwoord: Ja

Oppervlakten van meer dan 40 strekkende meter lengte, met een breedte van meer dan 2,5 meter worden mechanisch afgereid.

Het maakt je werk lichter en daarmee gezonder.

Antwoord: Ja

Betonnen trottoirbanden, inritblokken, putten en kolken worden mechanisch verwerkt. Gebruik hiervoor hijsmaterieel of een speciale klem.

Het maakt je werk lichter en daarmee gezonder.

Antwoord: Ja

Zorg dat de trilplaat (bij aankoop) een goed werkende veiligheidsslinger heeft. Controleer dit regelmatig. Voorzie trilplaten, indien nodig, van sproeiers voor verneveling.

Vraag dit na bij de leverancier.

Antwoord: Ja

Gebruik, indien mogelijk, een hydraulische stenenknipper. Houd rekening met eventueel beknellingsgevaar.

Een goed functionerende stenenknipper voorkomt gezondheidsklachten. De stenenknipper staat bij gebruik op een stabiele ondergrond. Controleer het apparaat en ondergrond daarom regelmatig.

Antwoord: Ja

De hefboom is in de mof vrij van scheuren en materiaalbreuken.

Goed functionerende arbeidsmiddelen zorgen ervoor dat gezondheidsklachten worden voorkomen. Controleer deze daarom regelmatig.

Antwoord: Ja

Beschik over (mechanische) til- en vervoersmiddelen voor goederen zwaarder dan 50 kg. Informeer regelmatig naar de nieuwste til- en vervoersmiddelen voor materiaal en apparatuur.

Werkgevers- en werknemersorganisaties in de bouw hebben met elkaar afgesproken dat goederen zwaarder dan 50 kg niet handmatig verplaatst mogen worden, ook niet met meerdere werknemers. Informeer regelmatig naar de nieuwste til- en vervoersmiddelen voor materiaal en apparatuur.

Antwoord: Ja

Bij inkoop van (kunststof) straatkolken en straatmeubilair let je onder andere op aangrijpingspunten, scherpe randen en smalle richels.

Je gezondheid staat voorop. Let daarom op bovenstaande punten.

Antwoord: Ja

Werken in regen, kou of warmte kan gezondheidsproblemen veroorzaken. Neem daarom bij slechte of ongunstige weersomstandigheden de volgende maatregelen:

- **zorg voor afscherming/overkapping (op de steiger). Houd wel rekening met voldoende ventilatie;**
- **pas de werktijden aan;**
- **beperk de duur van het werk;**
- **wissel werkzaamheden af;**
- **plan zwaar/inspannend werk zo veel mogelijk aan het begin van de ochtend;**
- **hou bij planning van het werk zoveel mogelijk rekening met het te verwachten temperatuurverloop;**
- **drink voldoende bij hoge temperaturen;**
- **pauzeer in een ruimte die nwaarin wordt gepauzeerd is goed geventileerd en klimaatgeregelde schaftgelegenheid;**
- **gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen (tegen regen, kou, hitte en UV-straling etc.).**

Voorkomen is beter dan genezen. Werken in regen, kou of warmte kan gezondheidsproblemen veroorzaken. Zo kunnen er bijvoorbeeld spier en gewrichtsklachten ontstaan. Nee daarom voorzorgsmaatregelen.

Antwoord: Ja

Houd bij inkoop onder andere rekening met ergonomische eisen.

Het maakt het werk lichter en daarmee gezonder.

Antwoord: Ja

Nieuwe bedrijfsauto's voldoen aan ergonomische eisen: bij het laden en lossen van zaken werk je zoveel mogelijk tussen heup- en schouderhoogte. Hierdoor is het uitstrekken van de armen en tillen minder nodig is.

Dit levert minder gezondheidsklachten op.

Antwoord: Ja

Ergonomisch handgereedschap is:

- zo licht mogelijk
- bruikbaar voor linkshandigen (indien nodig)
- in goede maat verkrijgbaar en beschikbaar en heeft een handvat met een goede grip.

Hand, pols en arm blijven bij gebruik in een natuurlijke stand. Handvat heeft een goede grip.

Antwoord: Ja

Wanneer je met elementen en zand werkt mag je maximaal 6 uur fysiek belastende werkzaamheden uitvoeren.

Je wilt ook in de toekomst je werk nog op een goede en gezonde manier kunnen uitvoeren. Fysiek belastende werkzaamheden kunnen ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken. Pauzeer daarom regelmatig en wissel werkzaamheden af.

Antwoord: Ja

Lichamelijke belasting

Beeldschermwerk

Wanneer je veel staand werk verricht is er sprake van een statische werkhouding. Je doorbloeding kan hierdoor belemmerd worden. Gezondheidsklachten kunnen dan makkelijk ontstaan, zoals: spataderen, rugpijn en pijnlijke gewrichten in de benen. Om deze gezondheidsrisico's tegen te gaan is het belangrijk dat je staan en lopen met elkaar afwisselt. Zo zorg ervoor dat je het één of het ander niet te lang achter elkaar hoeft te doen.

Probeer zittend en staand werken af te wisselen. Kijk wat voor jou de mogelijkheden zijn en wat je prettig vindt werken.

Antwoord: Ja

Werken op hoogte

Hijzen, heffen en vervoer van materiaal

PSA is als arbeidsrisico opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet en het Arbeidsomstandighedenbesluit. De werkgever is degene die verantwoordelijk is voor de aanpak hiervan in het bedrijf. De werkgever is verplicht preventief beschermende maatregelen te treffen, een beleid op te stellen en werknemers voor te lichten over de risico's van PSA waaraan ze worden blootgesteld. Om hier invulling aan te geven is een Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) noodzakelijk.

Er zijn diverse maatregelen om werkstress te beperken. Het is belangrijk als je personeel hebt dit samen met hen te bespreken. Gebruik het werkoverleg hiervoor zodat ervaringen, tips en adviezen gedeeld kunnen worden met elkaar. Maak hier tenslotte duidelijke afspraken over en evalueer deze in een later gepland werkoverleg. Op deze manier blijft het onderwerp onder de aandacht binnen je werkruimte.

Antwoord: Ja

Stel een vertrouwenspersoon aan binnen het bedrijf waar werknemers terecht kunnen om problemen mee te bespreken. Je kunt hierbij denken aan seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. Je kunt ook een arbodienst hiervoor inschakelen.

Er zijn weleens problemen op de werkvloer waardoor een werknemer graag wilt praten met een vertrouwenspersoon. Dan is het fijn dat deze persoon er is en een luisterend oor te bieden en eventueel advies kan geven.

Antwoord: Ja

Het werk draagt zoveel mogelijk aan de ontwikkeling en handhaving van de vakbekwaamheid bij.

Zorg dat je werknemers zich kunnen ontplooiën op het werk.

Antwoord: Ja

Werkstress

Omgaan met psychosociale arbeidsbelasting (werkstress)

Omdat stress door werkdruk kan leiden tot psychische en lichamelijke klachten en in het ergste geval tot een burn-out is het belangrijk om de signalen te herkennen en hier iets mee te doen. Neem voldoende rustmomenten gedurende de werkdag, probeer voldoende pauzes te houden en zorg voor voldoende nachtrust. Neem niet meer opdrachten aan dan je kunt uitvoeren en zorg voor een goede balans tussen werk en privéleven.

Maak de volgende afspraak met jezelf; VOL is VOL! Staat je agenda vol met opdrachten, ga dan niet extra werken om toch nog een extra opdracht binnen te halen. Naar mate je ervaring met verschillende opdrachten weet je hoe lang je ongeveer bezig bent met het uitvoeren van je werk. Dit is belangrijk voor het plannen van je agenda en het aannemen van nieuwe opdrachten.

Antwoord: Ja

Werkstress

Werkdruk

Tref voldoende maatregelen om jezelf en eventuele werknemers te beschermen tegen agressie en geweld. Belangrijke maatregelen kunnen zijn:

- een goed bereikbare alarmknop (Informeert of je hiervoor een vergunning nodig hebt)
- er niet teveel contant geld aanwezig is
- een training 'omgaan met agressie' volgen
- een bepaalde houding aannemen om zo ongewenst gedrag van klant en andere bezoekers te voorkomen

Kijk welke maatregelen je kunt nemen om met agressie om te gaan. Dit kan een negatieve impact op het werk hebben.

Antwoord: Ja

Besprek incidenten, ongevallen, agressie en geweld in de toolboxmeeting.

Voorbeelden van toolboxmeetings zijn te vinden op internet. Maak hier gebruik van als je nog geen voorbeelden hebt.

Antwoord: Ja

Werkstress

Agressie

Je kunt ervoor kiezen om camera's te plaatsen. Bedenk wel dat wanneer je dit gaat doen, je gebonden bent aan privacywetgeving. Het College Bescherming Persoonsgegevens houdt toezicht op de regels die zijn vastgelegd in de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

Mocht je geïnteresseerd zijn in camerabewaking, laat je dan goed inlichten. Meer informatie is te vinden op www.cpbweb.nl.

Antwoord: N.v.t.

Maak procedures en instrueer en train jezelf en eventuele werknemers op het gebied van veiligheid, in het bijzonder criminaliteit, agressief gedrag van klanten en overvallers.

Er zijn speciale cursussen die hieraan aandacht besteden. Kijk of zo'n cursus nodig is.

Antwoord: Ja

Werkstress

Criminaliteitspreventie

Het is belangrijk om te inventariseren welke mogelijke risico's er zijn.

Pas daar je maatregelen op aan.

Antwoord: Ja

Omgevingsfactoren

Wanneer geluid lawaai wordt

Geluid mag geen lawaai worden. Voorkom of beperk de blootstelling aan geluid boven de 85 dB(A). Beoordeel daarom het geluidsniveau op elke werkplek.

Neem bijv. maatregelen als stemverheffing bij spreken op 1 meter afstand nodig is. Maatregelen tegen geluidsoverlast op de werkvloer zijn: Indien het niet mogelijk is om normaal te communiceren met elkaar en stemverheffing nodig is, moeten er maatregelen getroffen worden. Als je weet dat er lawaai op de werkplek is, onderneem dan actie en onderzoek wat de beste oplossing is om het lawaai terug te dringen. Probeer altijd eerst te kijken naar de bron van de geluidsoverlast. Als er bijvoorbeeld een [benaming arbeidsmiddel] is dat teveel lawaai maakt, kijk dan of het [benaming arbeidsmiddel] zo ingesteld kan worden dat het minder lawaai produceert. Zorg ervoor dat werkzaamheden die lawaai produceren in een aparte ruimte/omgeving verricht worden. Lukt dat niet dan kun je gebruikmaken van persoonlijke beschermingsmiddelen. Probeer altijd volgens de Arbeidshygiënische strategie te werken.

Antwoord: Ja

Gehoorbescherming is beschikbaar als op een afstand van 1 meter stemverheffing nodig is (geluidsniveau hoger dan 80dB(A). Gehoorbescherming wordt zeker gedragen als de dagelijkse blootstelling aan geluid 85 dB(A) of hoger is. Zorg ervoor dat gehoorbescherming de juiste bescherming biedt tegen het aanwezige geluidsniveau.

Onderzoek welke gehoorbescherming nodig is bij het geluidsniveau dat geproduceerd wordt. Laat je adviseren door de fabrikant of leverancier als je er zelf niet uitkomt.

Antwoord: Ja

Om lawaai tegen te gaan op de werkvloer is het verstandig een aantal maatregelen te treffen door (in de volgende volgorde):

- **de geluidsbronnen te verminderen**
- **geluidsarme apparatuur te kopen of op bestaande apparatuur geluidsisolati of -demping aan te brengen**
- **werkzaamheden die veel lawaai maken in een aparte ruimte uit te voeren**
- **gehoorbescherming te dragen**
- **de blootstellingsduur te beperken**

Door bovenstaande maatregelen te nemen, werk je volgens de Arbeidshygiënische strategie. Houdt deze aan bij elk risico dat je wilt aanpakken op de werkplek. De Branchecode en de RI&E zijn al voor je ingericht volgens de Arbeidshygiënische strategie.

- kan het werkproces aangepast worden waardoor je niet te maken krijgt met geluidsoverlast
- kunnen arbeidsmiddelen en machines zo ingesteld worden dat het minder geluid produceert
- zet arbeidsmiddelen en machines wat veel geluid veroorzaakt in een aparte ruimte zodat derden er geen last van krijgen. Gebruik, indien mogelijk, apparatuur die veel geluid veroorzaakt zo min en zo kort mogelijk
- draag gehoorbescherming bij een geluidsniveau hoger dan 80dB(A)

Antwoord: Ja

De werkplekken met een geluidsniveau boven de 85 dB(A) zijn duidelijk afgebakend en gemarkeerd met veiligheids- en gezondheidssignalering (lijnen en/of borden). Daarbij moeten arbeidsmiddelen die teveel geluid produceert een pictogram hebben waarop staat dat er gehoorbescherming gedragen moet worden.

Het moet voor iedereen duidelijk zijn wanneer het dragen van gehoorbescherming noodzakelijk is!

Antwoord: Ja

Geluidsoverlast kan vervelend zijn, niet alleen voor jou, maar ook voor je eventuele collega's. Vergeet je collega's dus niet! In sommige beroepen ontstaat er veel geluid tijdens het werken. De persoon die het lawaai maakt draagt gehoorbescherming, maar de collega's eromheen vaak niet. Dat klinkt niet logisch, maar toch ontstaan dit soort situaties vaak op de werkvloer. Houdt rekening met elkaar en geef elkaar een seintje als er gehoorbescherming gedragen of opgezet moet worden. Dit is wel zo collegiaal.

Het meest ideale is als deze werkzaamheden in een aparte ruimte plaatsvinden zodat collega's of andere personen er geen of weinig last van hebben. Houd rekening met elkaar als dit niet mogelijk is.

Antwoord: Ja

Als je met een betonzaag of trilplaat werkt zorg dan dat jij en eventuele collega's om je heen gehoorbescherming dragen.

Je werkt vaak niet alleen dus houdt rekening met je collega's. Bij sommige machines en arbeidsmiddelen weet je het van tevoren dat gehoorbescherming nodig is.

Antwoord: Ja

Geluid mag geen lawaai worden. Voorkom of beperk de blootstelling aan geluid boven de 85 dB(A). Beoordeel daarom het geluidsniveau op elke werkplek.

Neem bijv. maatregelen als stemverheffing bij spreken op 1 meter afstand nodig is. Maatregelen tegen geluidsoverlast op de werkvloer zijn: Indien het niet mogelijk is om normaal te communiceren met elkaar en stemverheffing nodig is, moeten er maatregelen getroffen worden. Als je weet dat er lawaai op de werkplek is, onderneem dan actie en onderzoek wat de beste oplossing is om het lawaai terug te dringen. Probeer altijd eerst te kijken naar de bron van de geluidsoverlast. Als er bijvoorbeeld apparatuur is die teveel lawaai maakt, kijk dan of het apparaat zo ingesteld kan worden dat het minder lawaai produceert. Lukt dat niet dan kun je gebruikmaken van persoonlijke beschermingsmiddelen. Probeer altijd volgens de Arbeidshygiënische strategie te werken.

Antwoord: Ja

Verminder lawaai in (vracht)auto's door:

- **deuren en ramen van de cabine gesloten te houden**
- **toerental van de (vracht)auto zo laag mogelijk te houden**
- **rij rustig en trek niet te hard op om daarna weer te remmen**
- **regelmatig controleren van afdichtingen van openingen en kieren in de cabine**

Dit zijn allemaal extra maatregelen waar je tijdens het werken met (vracht)auto's op kunt letten.

Antwoord: Ja

Omgevingsfactoren

Licht op de werkplek

Let bij (kunst)licht op het volgende:

- <>**De kleur van de verlichting belemmert de waarneming van de veiligheids- en gezondheidssignalering niet**
- **de voorzieningen voor kunstlicht zijn zo aangebracht en ingericht dat gevaar voor ongevallen wordt voorkomen**
- **terrein- en reclameverlichting schijnt niet bij omwonenden naar binnen. De verlichting levert geen gevaar op bij bediening van arbeidsmiddelen.**

Loop bovenstaande punten na bij het uitkiezen van verlichting.

Antwoord: Ja

Het kan zijn dat natuurlijk licht hinder veroorzaakt op de werkplek. De zon kan de werkplek onnodig verwarmen en of de werkplek over of onderbelichten. Zorg ervoor dat fel zonlicht kan worden afgeschermd.

Er zijn verschillende manieren om zonlicht af te schermen. Er kan gebruikgemaakt worden van een rolgordijn, luxaflex etc. Aan de buitenkant van het raam kan gekozen worden voor een zonnescerm. Kijk wat voor jou het beste werkt.

Antwoord: Ja

Houd rekening met onderstaande punten om je werkplek goed te kunnen verlichten:

- **kies voor verlichting die het daglicht zoveel mogelijk benadert**
- **de werkplek is direct en indirect verlicht om schaduw te voorkomen**
- **er wordt gebruik gemaakt van 800 lux**
- **richt de werkplek goed in zodat de ogen steeds zien wat de handen doen**
- **met de algemene verlichting kan zonder inspanning goed worden gewerkt. Pas eventuele plaatselijke verlichting toe waarbij verblinding of hinderlijke spiegelingen worden voorkomen**

Bij het inrichten van een werkplek wordt vaak niet nagedacht over de belichting. Terwijl licht juist belangrijk is vooral voor vakmensen die met hun handen werken. Loop bovenstaande punten na. Er zijn genoeg bedrijven die gespecialiseerd zijn in het maken van een verlichtingsplan en jou goed advies kunnen geven.

Antwoord: Ja

In gangen, trappenhuis, pauze-, was- en kleedruimte en toilet kan voldoende daglicht toetreden. Waar dit niet mogelijk is, wordt gezorgd voor voldoende kunstverlichting.

Loop je werkruimte door en controleer of overal voldoende verlichting is. Zijn er plekken waar niet voldoende licht is, kijk dan of het mogelijk is kunstverlichting aan te brengen.

Antwoord: N.v.t.

Als de mogelijkheid zich voordoet is het goed je te laten adviseren door een deskundige op het gebied van verlichting. De deskundige kan samen met jou een verlichtingsplan maken. In het verlichtingsplan wordt meegenomen:

- **wordt er gewerkt met de juiste lux, van belang is ook de lichtspreiding**
- **de basisverlichting**
- **vitruine- en etalageverlichting**
- **kleine accenten zoals halogeenspotjes**
- **grote accenten zoals downlights**
- **ruimtes met lichtgekleurde wanden**
- **goede schakelmogelijkheid**
- **afstemming van de verlichting op de taak**
- **verlichting met anti-inbraakfunctie**

Kijk of het nodig is om een verlichtingsplan te laten maken.

Antwoord: Ja

Omgevingsfactoren

Omgaan met omgevingsfactoren

Mechanische trillingen en schokken worden in de arbowetgeving onderscheiden in lichaamstrillingen en hand-armtrillingen. Trillingen van gereedschap kunnen via de handen op het lichaam worden overgedragen. Deze worden hand-arm trillingen genoemd. Lichaamstrillingen worden via het zitvlak, de voeten of de rug aan het lichaam overgedragen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het rijden in een heftruck over een niet effen ondergrond. Ook kan er sprake zijn van schokken, bijvoorbeeld bij het rijden over overgangen tussen ruimtes.

De waarden worden berekend als de totale dosis aan trillingen en schokken op een werkdag van 8 uur en worden uitgedrukt in de eenheid 'meters per seconde-kwadraat'. Voor lichaamstrillingen is de actiewaarde 0,5 m/s² en de grenswaarde 1,15 m/s². Voor hand-armtrillingen is de actiewaarde 2,5 m/s² en de grenswaarde 5,0 m/s². Voor zwangeren en andere werknemers die behoren tot een 'bijzondere categorie werknemers' (zoals werknemers met rugklachten) wordt in de wetgeving een grenswaarde voor lichaamstrillingen gegeven van 0,25 m/s².

Antwoord: Ja

Voor hand-armtrillingen geldt een maximale trillingsbelasting van 2,5 m/s². Voor lichaamstrillingen geldt een maximale trillingsbelasting van 0,5 m/s². De maximale belasting is berekend over een hele werkdag (acht uur). Machines en apparaten voldoen aan deze maximale trillingsbelasting. Overschrijdt deze grens nooit.

Trillingen kunnen blijvende schadelijke effecten op de gezondheid hebben. Zeker als je lang achter elkaar dezelfde machine of apparaat bedient. Werk daarom zoveel mogelijk met machines en apparaten die deze trillingen dempen en wissel je werkzaamheden af. Op de apparatuur staat de trillingsbelasting vermeld. Informeer bij de leverancier als dit niet zo is.

Antwoord: Ja

Neem de volgende maatregelen bij lichaamstrillingen;

- **ga na of het noodzakelijk is dat je werknemers met trillingen en schokken wordt belast. Laat hen zo mogelijk het werk doen met andere, niet-trillende arbeidsmiddelen;**
- **kies bij aanschaf altijd het arbeidsmiddel (voertuig) dat het minst trilt;**
- **onderhoud regelmatig de bestuurdersstoel, vervang deze zo nodig;**
- **stel de vering van de stoel goed in;**
- **maak en houd het wegdek van het voertuig zo egaal mogelijk;**
- **houd de rijsnelheid zo laag mogelijk;**
- **las regelmatig pauzes in;**
- **wissel het werk af met minder belastende taken.**

Trillingen kunnen blijvende schadelijke effecten op de gezondheid hebben. De kans op schade neemt toe naarmate de intensiteit of de blootstellingsduur toeneemt. Stel jezelf daarom niet te lang bloot aan trillingen.

Antwoord: Ja

Neem de volgende maatregelen bij hand-armtrillingen;

- ga na of het noodzakelijk is dat de werknemer wordt belast met trillingen en schokken. Laat hem zo mogelijk het werk doen met andere, niet-trillende arbeidsmiddelen;
- gebruik handschoenen omdat deze de trillingen soms deels absorberen maar vooral om de handen warm te houden, wat minder letsel blijkt op te leveren;
- gebruik hydraulische, in plaats van pneumatisch aangedreven arbeidsmiddelen;
- rook niet (roken versterkt het vaatvernauwende effect.);
- las regelmatig pauzes in;
- wissel het werk af met minder belastende tak. **Onderhoud machines en gereedschap.**

Trillingen kunnen blijvende schadelijke effecten op de gezondheid hebben. De kans op schade neemt toe naarmate de intensiteit of de blootstellingsduur toeneemt. Stel jezelf daarom niet te lang bloot aan trillingen.

Antwoord: Ja

Gebruik op afstand bestuurbare trilmachines.

Trillingen kunnen schadelijke effecten op de gezondheid hebben. Werk daarom zoveel mogelijk met machines die deze trillingen vermijden of dempen. Vraag dit na bij de leverancier.

Antwoord: Ja

Er zijn bij koud weer voldoende opwarmmogelijkheden voor werknemers die met trillend gereedschap werken.

Houd je handen en lichaam warm. Dit helpt gezondheidsklachten tegen te gaan. Neem daarom extra pauzes in een opgewarmde ruimte.

Antwoord: Ja

Neem bij klachten over gevoelloze vingertoppen, witte ('dode') vingers of pijnlijke gewrichten contact op met je huis-of bedrijfsarts.

Tijdens een medisch onderzoek kunnen eventuele aan trillingsbelasting gerelateerde klachten vroegtijdig vastgesteld worden. Wacht niet te lang. Heb je klachten neem dan direct contact op met een arts.

Antwoord: Ja

Vermijd trillend gereedschap bij lawaai.

Hierdoor kunnen gewrichtsklachten erger worden.

Antwoord: Ja

Omgevingsfactoren

Als schoonheidsspecialist werken met laser- of flitslicht(IPL)apparatuur

---

Klimaat mag geen schade aan de gezondheid van de werknemers veroorzaken.

Je werkruimte moet aan bepaalde vereisten voldoen zodat zonder gevaar voor de veiligheid en gezondheid het werk uitgevoerd kan worden. Er wordt gesproken over luchtvolume van de ruimte, temperatuur en luchtverversing.

Antwoord: Ja

Temperatuur

Zorg voor een juiste temperatuur op de werkplek. Deze is zodanig dat geen schade aan de gezondheid veroorzaakt kan worden. Houd rekening met de aard van de werkzaamheden en de lichamelijke belasting die de werkzaamheden met zich meebrengen.

De temperatuur moet goed zijn, zowel voor de straatmaker om in te werken als ook voor de klant. Met een thermostaat is de gewenste temperatuur makkelijk in te stellen. Zorg dat je het klimaat op de werkplek kunt beheersen. Probeer een constante temperatuur te creëren in de werkruimte.

Antwoord: Ja

De werkruimte heeft voldoende luchtvolume om veilig en gezond te kunnen werken. Houd rekening met de ventilatievoorzieningen in de ruimte. De afmeting van de ruimte speelt hier ook een rol in.

Zorg dat iedereen zijn/haar werk goed kan uitvoeren binnen de werkruimte. Daarbij is een goed klimaat belangrijk. Breng ventilatie aan waar het nodig is.

Antwoord: Ja

Luchtverversing

In de werkruimte is voldoende schone lucht en ventilatie aanwezig zodat werkzaamheden goed uitgevoerd kunnen worden zonder hinder van bijv. tocht. Als er luchtverversingsinstallaties zijn die mankementen vertonen dan zorg je dat dit snel verholpen wordt.

Kijk of je een onderhoudscontract kunt afsluiten. Onderzoek wat het beste voor jouw werkruimte is.

Antwoord: Ja

Zorg voor een schone luchttoevoer (ongeveer 50 m³ schone lucht per uur per persoon) en een temperatuursregeling, want goede luchttoevoer en -afvoer in werk- en verblijfsruimtes is een belangrijke voorwaarde voor gezondheid en behaaglijkheid. Als er verontreinigde lucht aanwezig is in de werkruimte moet deze direct naar buiten afgevoerd kunnen worden. Als hier ventilatievoorzieningen voor worden gebruikt zorg dan dat deze jaarlijks onderhouden en gereinigd worden.

Het is moeilijk om binnen je werkruimte voor iedereen de perfecte temperatuur te krijgen. De ene persoon heeft het eerder warm dan de andere. In de meeste gebouwen is er een luchttoevoer en -afvoer aangelegd. Zorg dat deze jaarlijks onderhouden en gereinigd wordt. Laat een gespecialiseerd bedrijf het onderhoud verrichten en je informeren.

Antwoord: Ja

Neem maatregelen als de temperatuur in de werkruimte boven de 25 °C is. Je kunt dan denken aan:

- het verkoelen van de pauzeruimte
- aangepaste kleding
- extra ventilatie
- voldoende drinken
- in extreme gevallen kan het werkrooster worden aangepast of de werktijden worden verkort

Maak gebruik van bovenstaande tips bij warm weer.

Antwoord: Ja

De ventilatie in de werkruimte is 4 x de ruimte-inhoud per uur. De ruimte-inhoud bereken je als volgt: stel je werkruimte is 6 meter breed en 8 meter lang en 2,5 meter hoog; dan is de inhoud van de ruimte $6 \times 8 \times 2,5 = 120 \text{ m}^3$.

Merk je dat de ventilatie in de werkruimte niet voldoende is, dan is aanpassing nodig. Dit kan je doen door een gespecialiseerd bedrijf te laten kijken naar de ventilatiemogelijkheden in die ruimte.

Antwoord: Ja

Bereid je altijd goed voor als je in de buitenlucht gaat werken. Kijk naar het weerbericht en neem beschermende kleding mee wat past bij het seizoen:

- **bij regenachtig en kil weer draag je katoenen kleding met polyrethaan-coating, handschoenen, bodywarmer, pet, muts etc.**
- **bij winters weer draag je een katoenen winterpak (niet geschikt bij nat weer)**
- **bij zomers weer luchtige kleding (eventueel met uv-werend t-shirt)**

Als je werkgever bent dan moet je de werkkleding aanschaffen voor je werknemers.

Je kunt er natuurlijk ook voor kiezen om genoeg beschermende kleding in de bedrijfsauto neer te leggen. Zorg in ieder geval dat je altijd goed voorbereid naar de werklocatie gaat.

Antwoord: Ja

Het kan voorkomen dat de weersomstandigheden schade aan de gezondheid kunnen aanbrengen. Je moet hiervoor maatregelen treffen om het te voorkomen. Dit is weer onderdeel van een goede voorbereiding:

- **pas de werktijden aan**
- **beperk de duur van het werk (dit kan d.m.v. werkzaamheden af te wisselen in een warme en/of koude omgeving)**
- **er is goede schaftgelegenheid aanwezig (klimaat en ventilatie is goed geregeld)**
- **gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen als het nodig is (regen regen, kou, hitte en uv-straling)**

Dit soort algemene voorbereidingen kun je allemaal meenemen in de planning voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Antwoord: Ja

Welke maatregelen kun je nemen en aantrekken als je met warm weer buiten werkt:

- **draag een zonnebril om de ogen te beschermen**
- **neem extra pauzes en drink voldoende**
- **plan fysiek belastend werk in het begin van de ochtend**
- **bescherm het lichaam tegen zonverbranding door het dragen van kleding met lange mouwen en hoofddeksel met nekflap**
- **smeer jezelf in met zonnebrandcrème**

Je kunt natuurlijk al snel last krijgen van fel zonlicht. Zorg dat je daarom een zonnebril bij de hand hebt. Hetzelfde geldt voor het meenemen van zonnebrandcrème. Doordat je aan het werk bent heb je vaak niet door dat je kunt verbranden door de zon.

Antwoord: Ja

Je kunt in de planning van het werk wellicht ook de stand van de zon meenemen. Op deze manier kun je proberen in de schaduw te werken.

Je weet van tevoren vaak wel of het warm weer wordt en waar er gewerkt moet worden. Dan kun je de planning voor het uitvoeren van de werkzaamheden aanpassen en bijstellen. Bovenstaande norm is natuurlijk niet altijd te realiseren.

Antwoord: Ja

Maak afspraken met werknemers over wanneer er wel en niet gewerkt wordt bij ongunstig winterweer en kou. Werknemers kunnen binnenwerk doen. Je kunt dan denken aan het onderhouden en schoonmaken van machines en gereedschap.

Als werkgever is het verstandig het van te voren te bespreken met de werknemers. Zet dit soort afspraken op papier. Bij indiensttreding kan deze overhandigt worden. Als het nu nog niet op papier staat, kan dat nu alsnog gedaan worden. De website www.vorstverlet.nl kun je gebruiken als informatiebron.

Antwoord: Ja

Tijdens de winter kun je het werkgebied winterproof maken. Dit kun je doen door:

- **goede beschermende kleding te dragen**
- **rijwegen en looppaden vrij begaanbaar te maken**
- **tochtvrij maken van de werkplaats**
- **vorstvrij houden van bouwwaterleidingen**
- **beschermen van materialen, machines en gereedschappen**
- **het plaatsen van afschermingen of overkappingen tegen regen, kou en wind**

Pas bovenstaande maatregelen toe om het werkgebied winterproof te maken. Een goede voorbereiding kan het uitvoeren van de werkzaamheden makkelijker maken.

Antwoord: Ja

Omgevingsfactoren

Klimaat

Je gebruikt arbeidsmiddelen niet voor andere doeleinden dan waar ze voor gemaakt zijn. Alleen vakbekwame personen mogen met arbeidsmiddelen werken die een gevaar kunnen opleveren.

Arbidsmiddelen zijn beveiligd en beschermd en verkeren in een goede conditie, inclusief snoeren, isolatie en aarding. Hou dit met inspectie- en keuringsstickers en rapporten bij. Neem contact op met de leverancier of fabrikant als je vragen hebt. Alleen werknemers met specifieke deskundigheid en ervaring mogen met gevaarlijke arbeidsmiddelen werken.

Antwoord: Ja

Licht werknemers in over het doel, de werking en de beveiligingen van arbeidsmiddelen.

Kijk voor meer suggesties op www.arbovriendelijkehulpmiddelen.nl. Probeer tweemaal per jaar instructie te geven over werkhouding, tiltechnieken en gezond bewegen.

Antwoord: Ja

Als je (eigen) gereedschap gebruikt, is dit professioneel, veilig en goed onderhouden. De beveiligingen zijn allemaal intact.

Zorg ervoor dat de stelen en handgrepen op gereedschap, schoon, stevig zijn bevestigd en voldoen aan de aanbevelingen uit de 'keuzewijzer comfortabel handgereedschap'. (zie hiervoor www.arbouw.nl en zoek op: keuzewijzer). Veiligheid staat voorop, ook als je je eigen gereedschap gebruikt, moet je hier rekening meehouden. Vervang gebroken of defect gereedschap. Zorg verder dat je je werkplek aan het einde van iedere werkdag schoon achter laat.

Antwoord: Ja

Bij apparatuur is de Nederlandstalige handleiding aanwezig met:

- **veiligheidsinstructies voor omgevings situatie, bescherming, schok- en brandpreventie**
- **bedieningsvoorschrift**
- **onderhoudsvoorschrift**
- **handelwijze bij storing/reparatie**
- **bestelwijze onderdelen**
- **CE conformiteitsverklaring**

Bewaar deze informatie op een vaste plek. Als er iets aan de hand is kun je het makkelijk vinden. Controleer bij het aanschaf wat er mee is geleverd en hoe de leverancier te werk gaat als er bijvoorbeeld iets defect is. Leer het apparaat kennen door de gebruiksaanwijzing te gebruiken.

Antwoord: Ja

Arbeidsmiddelen hebben een CE-markering en -verklaring. Geef niet-CE-gemarkeerde arbeidsmiddelen extra aandacht in de risico-evaluatie en -inventarisatie (RI&E).

Het is verstandig arbeidsmiddelen altijd aan te schaffen bij een erkende leverancier. Doe ook onderzoek. Neem bijvoorbeeld een kijkje op beurzen. Daar wordt veel gepresenteerd en kun je al je vragen stellen.

Antwoord: Ja

Machines, gereedschappen en hulpmiddelen hebben duidelijke pictogrammen met waarschuwingen, geboden en verboden.

Zoals het dragen van een veiligheidsbril of gehoorbescherming bij een geluidsniveau van 85 dB(A) of meer, elektrische gevaren, verbod op vuur, gevaar voor elektriciteit, hitte of straling. Neem daarom daarom de juiste voorzorgsmaatregelen.

Antwoord: Ja

Als je zelf apparatuur en machines bouwt of hier wijzigingen in aanbrengt dan moet je voldoen aan het Warenwetbesluit Machines (CE markeringseis).

Arbeidsmiddelen worden alleen conform het Warenwetbesluit aangepast.

Antwoord: Ja

Bedieningsystemen van arbeidsmiddelen zijn duidelijk zichtbaar, makkelijk te bedienen en alleen 'bewust' in te schakelen. Dat betekent dat ze nooit 'per ongeluk' ingeschakeld kunnen worden. Ze hebben werkende veiligheidsvoorzieningen om bijvoorbeeld knellen, snijden en pletten te voorkomen.

Neem dit op als vereiste bij aankoop van arbeidsmiddelen. Het kan gevaarlijk zijn als apparaten per ongeluk ingeschakeld kan worden. Ook hebben apparaten goed zichtbare en te bedienen noodstopvoorzieningen. Controleer maandelijks of alle beveiligingen inclusief noodstopvoorziening goed functioneren.

Antwoord: Ja

Bewegende delen van arbeidsmiddelen, die gevaar opleveren, zijn afgeschermd of beveiligd.

Verwijder beveiligingselementen nooit. Deze beveiligingselementen zitten er met een goede reden!

Antwoord: Ja

Je bent verantwoordelijk voor de veiligheid van derden, maar ook voor die van jezelf. Kies daarom voor apparaten van goede kwaliteit en zorg dat ze in goede conditie blijven door ze regelmatig te onderhouden, ze te gebruiken op de juiste en verantwoorde wijze en ze indien nodig volgens voorschrift te laten keuren.

Zorg voor voldoende afstand tussen de apparaten en in de omgeving werkende mensen. Vraag bij aanschaf hoe het zit met het onderhoud. Schat aan de hand daarvan ook in wat de onderhoudskosten zijn.

Antwoord: Ja

Apparatuur is voorzien van de benodigde waarschuwingslabels. Hou je aan de voorschriften van de leverancier en verwijder nooit de waarschuwingslabels van de apparatuur.

Zo weet je welke gevaren je kunt lopen.

Antwoord: Ja

Arbeidsmiddelen staan altijd op een veilige plek. Je borgt ze indien nodig, om gevaar van verschuiven, omvallen, kantelen, oververhitten, brand en aanraking met elektriciteit te voorkomen.

Je ruimt je gereedschap na gebruik altijd schoon en droog op.

Antwoord: Ja

Draag bij het werken met arbeidsmiddelen geen losse sieraden zoals ringen, armbanden en kettingen. Voorkom loshangend haar, loshangende veters en kledingstukken.

Je kunt bekneeld raken en jezelf verwonden. Draag daarom geen sieraden. Je haar draag je vastgebonden.

Antwoord: Ja

Hou je aan de voorschriften van de leverancier en verwijder nooit de waarschuwingslabels van de apparatuur.

Verwijder beveiligingen en waarschuwingslabels of stickers nooit van apparatuur. Ze zijn daar aangebracht met een reden!

Antwoord: Ja

Zware apparaten en onderdelen die regelmatig verplaatst worden hebben soepel lopende en te blokkeren wielen.

Te zwaar duwen of trekken levert gezondheidsproblemen op. Gebruik daarom hulpmiddelen om zware apparaten en onderdelen te verplaatsen.

Antwoord: Ja

Een elektrisch arbeidsmiddel beschikt over een goed zichtbare, bedienbare en bereikbare noodstopvoorziening.

Hiermee kun je gevaarlijke situaties voorkomen.

Antwoord: Ja

Arbeidsmiddelen

Veilig omgaan met arbeidsmiddelen

Gebruik bij aanschaf of huur van apparatuur en gereedschappen het handboek arbeidsmiddelen van Arbouw. Let hierbij op:

- servicegerichtheid van de leverancier
- de aanschafprijs en de prijs-kwaliteitverhouding
- aanwezigheid van CE-markering
- de grootte en het gewicht (stationair, verrijdbaar)
- het bedieningsgemak
- scholingsmogelijkheden voor gebruiker(s)
- de verbruikskosten
- energiebesparing en milieu-effecten
- de garantie
- de onderhoudsovereenkomst en kosten na de garantie
- de veiligheid(svoorzieningen), risico's van blootstelling aan gevaarlijke stoffen en andere risico's, zoals geen goede ergonomie

Maak een handige checklist met punten waar je rekening mee wilt houden. Op deze manier kun je makkelijk controleren of je aan alle eisen voldoet.

Antwoord: Ja

Voor de inhuur van hijs- en hefwerktuig leg je een aantal zaken op schrift vast. Je legt de te hijsen last, benodigde hijsgereedschappen, hijshoogte en terreinsituatie vast.

Maak een handige checklist met punten waar je rekening mee wilt houden. Op deze manier kun je makkelijk controleren of je aan alle eisen voldoet.

Antwoord: Ja

Laat, bij de aanschaf van nieuwe arbeidsmiddelen, ervaren gebruikers hun mening geven.

zij hebben de ervaring om aan te kunnen geven of een arbeidsmiddel nuttig en gebruikt gaat worden.

Antwoord: Ja

Let bij bij de aanschaf van arbeidsmiddelen ook op gezondheidsrisico's zoals kwartsstof en de uitstoot van dieseluitlaatgassen.

Kwartsstof en dieseluitlaatgassen vallen onder de noemer 'kankerverwekkende stoffen.' Koop bijvoorbeeld arbeidsmiddelen die de minste uitstoot hebben.

Antwoord: Ja

Hou bij de aanschaf van een industriële of professionele stofzuiger rekening met de volgende eisen:

- flexibel en makkelijk te verplaatsen
- voldoende capaciteit voor de hoeveelheid en type stof
- van lichtgewicht materiaal
- met een beperkte geluidsbelasting
- met een omkasting van slagvast materiaal
- de losse stofzak is makkelijk verwijderbaar, voldoende stevig en scheurt niet bij gebruik of bij het uitnemen
- de stofzak wordt gelijkmatig gevuld
- heeft een HEPA-filter
- is indien nodig geschikt voor vloeistoffen
- heeft indien nodig naast zuig- ook blaasmogelijkheid

Een industriële stofzuiger is beter ingericht om (gevaarlijke) vloeistoffen en (fijn)stof te verwijderen. Denk aan bovenstaande eisen wanneer je een dergelijke stofzuiger wilt aanschaffen.

Antwoord: N.v.t.

Aggregaten beschikken over voldoende capaciteit.

Hou hier bij aankoop rekening mee.

Antwoord: Ja

Magazijnstellingen:

- hebben voldoende maximaal draagvermogen
- staat op een vloer met voldoende draagkracht
- zijn, indien hoger dan 2 m, vastgezet aan een dragend deel van het gebouw

Controleer of de magazijnstellingen nu voldoen. Zo niet, kijk dan hoe je deze eventueel kunt aanpassen of wanneer je deze gaat vervangen.

Antwoord: N.v.t.

Laat je middelen en/of activiteiten door derden leveren of uitvoeren? Leg dit dan contractueel vast.

Zo voorkom je onnodige problemen.

Antwoord: Ja

Bouwliften voldoen aan NEN-EN 12158 deel 2.

Ze zijn CE-gemarkeerd en hebben een onderhoudsboek.

Antwoord: N.v.t.

Arbeidsmiddelen

Gebruik van arbeidsmiddelen

Door regelmatig onderhoud aan arbeidsmiddelen voorkom je gevaarlijke situaties. Let er wel op dat je onderhoud, reparatie en reiniging alleen uitvoert als het apparaat is uitgeschakeld, drukloos of spanningsloos en losgekoppeld van het lichtnet.

Maak een schema waarop het onderhoud wordt bijgehouden.

Antwoord: Ja

Onderhoud en reinig arbeidsmiddelen regelmatig. Reinig en onderhoudt volgens voorschriften van de leverancier.

Door regelmatig onderhoud en reiniging van arbeidsmiddelen voorkom je gevaarlijke situaties.

Antwoord: Ja

Controleer en kalibreer arbeidsmiddelen en laat deze daarna jaarlijks of vaker door een deskundige keuren. Bewaar de keuringsdocumenten zorgvuldig in een onderhoudsboek. Registreer het gebruik, hoe, door wie, en wat is waargenomen.

Controle is vaak in verband met verzekeringen, bedrijfszekerheid en veiligheid noodzakelijk. Zorg dat dit ook gebeurt. Kijk of je een onderhoudscontract kunt afsluiten met een erkend bedrijf

Antwoord: Ja

Maak voor periodieke controle gebruik van het handboek arbeidsmiddelen van de Stichting Arbouw.

Door regelmatige controles voorkom je gevaarlijke situaties.

Antwoord: Ja

Reinig apparaten en gereedschappen maandelijks of vaker als nodig is.

Reinig volgens gebruiksaanwijzing leverancier.

Antwoord: Ja

Controleer maandelijks of alle beveiligingen en noodstopvoorzieningen van arbeidsmiddelen goed functioneren.

Door regelmatige controles voorkom je gevaarlijke situaties.

Antwoord: Ja

Voer periodiek, volgens voorschrift leverancier, onderhoud uit aan (mobiele) afzuiginstallaties en ventilatievoorzieningen.

Voorkom vervuiling en gezondheidsklachten door regelmatige onderhoud en reiniging.

Antwoord: N.v.t.

Onderhoud de industriële stofzuiger volgens de voorschriften van de leverancier. Heeft de stofzuiger een HEPA-filter vervang deze dan minimaal een keer per jaar.

Is het niet duidelijk hoe je de stofzuiger onderhoudt, neem dan contact op met je leverancier.

Antwoord: N.v.t.

Arbidsmiddelen

Onderhoud arbeidsmiddelen

Voor je eigen veiligheid en de levensduur van het apparaat is het van belang dat je apparatuur vóór gebruik controleert en ze volgens de richtlijnen van de leverancier deskundig laat keuren.

Dit betekent dat je de handleiding/gebruikershandleiding goed moet lezen voor je ze voor het eerst gebruikt. Kijk wat er in staat over het plegen van onderhoud en het laten keuren ervan. Bewaar de handleidingen op een goede plek. Neem bij vragen contact op met de leverancier.

Antwoord: Ja

Bepaal de keuringsfrequentie van elektrische arbeidsmiddelen en installaties volgens rekensysteem NEN 3140. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- **gezondheidsrisico gebruiker en omgeving**
- **ouderdom**
omgevingsomstandigheden
- **elektrotechnische competenties van bedienend personeel**
- **toezicht door een installatieverantwoordelijke**
- **kwaliteit (voldoen aan actuele elektrotechnische normen)**

Als het goed is moet er in de handleiding staan hoe vaak de elektrische arbeidsmiddelen en installaties gekeurd moeten worden. Zo niet neem dan contact op met de leverancier of fabrikant.

Antwoord: Ja

Wanneer de leverancier geen richtlijnen voor onderhoud meevert, houd dan minimaal eenmaal per jaar aan voor een deskundige keuring (in verband met verzekeringen, bedrijfszekerheid en veiligheid). Dit geldt trouwens ook voor niet-elektrische apparaten. Bewaar de keuringsdocumenten zorgvuldig.

Er zijn genoeg bedrijven die dit soort keuringen kunnen uitvoeren voor jou. Controleer eerst wat er gekeurd moeten worden en wat de kosten daarvan zijn. Die kosten neem je ook mee bij aankoop van een nieuw apparaat. Wat moet je bijvoorbeeld reserveren voor toekomstig onderhoud?

Antwoord: Ja

Een daartoe opgeleid persoon voert de inspecties aan elektrische arbeidsmiddelen en installaties volgens NEN 3140 uit.

Het laten uitvoeren van inspecties aan elektrisch arbeidsmiddelen en installaties is verplicht. Als dit niet wordt gedaan kunnen er gevaarlijke situaties ontstaan. Verzekeringsmaatschappijen keren bijvoorbeeld niet uit als noodzakelijk onderhoud niet is uitgevoerd. Laat deze keuringen doen door een bedrijf wat hierin gespecialiseerd is en keurt volgens NEN 3140.

Antwoord: Ja

Je inspecteert slijbanden op insnijdingen, wrijvingsvlakken, slijtageplekken en leesbaarheid van het label aan de band.

Vermijd gevaarlijke situaties door de banden regelmatig te controleren. Slijbanden voldoen verder aan NEN-EN 12195.

Antwoord: Ja

Laat de gasgestookte verwarmings- of stookinstallatie regelmatig keuren op veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. Kijk op het gebruiksvorschrift hoe vaak de installatie gekeurd dient te worden.

Laat dit door een erkend bedrijf uitvoeren. Onderzoek of het gunstig is om een onderhoudscontract af te sluiten.

Antwoord: N.v.t.

Arbeidsmiddelen

Keuring arbeidsmiddelen

Elektrische installaties en apparatuur zijn zodanig ontworpen, ingericht, aangelegd, onderhouden en gekenmerkt, dat een veilig gebruik van elektriciteit zo goed mogelijk is gewaarborgd. Daar moeten de nodige voorzieningen en beschermingsmaatregelen voor zijn aangebracht, rekening houdend met bijzondere eisen die kunnen voortkomen uit de wijze van het gebruik, de gebruiksomstandigheden, de te verwachten uitwendige invloeden en onderhoudswerkzaamheden.

Bekijk de keurmerken en veiligheidsmaatregelen voor elektrische installaties en apparatuur.

Antwoord: N.v.t.

Neem maatregelen tegen het gevaar van brand, ontploffing, directe en indirecte aanraking en te dichte nadering van elektrische installaties en apparatuur.

Voor een groot deel helpt het al door elektrische installaties en apparatuur met een keurmerk te kopen. Bijvoorbeeld de CE-markering en KEMA-keur. Daarnaast is het van belang om je brandpreventie ook op orde te hebben door bijvoorbeeld de juiste brandblusmiddelen in huis te hebben.

Antwoord: N.v.t.

Van alle elektrische installaties en apparatuur zijn duidelijke, steeds bijgewerkte schema's beschikbaar, alsmede alle overige gegevens die nodig zijn voor een veilig gebruik van de elektrische installaties en apparatuur. Dit is niet van toepassing op elektrische installaties voor laagspanning van beperkte omvang.

Dit kan dus bijvoorbeeld een schema zijn waarop wordt bijgehouden wanneer en door wie het voor het laatst is schoongemaakt en onderhouden. Dit is van belang voor het veilig en gezond werken met elektrische installaties en apparatuur.

Antwoord: N.v.t.

Bovengrondse elektriciteitsleidingen worden zoveel mogelijk buiten de openluchtwerkplek omgeleid of spanningsloos gemaakt.

Plaats hekken of waarschuwingsborden indien het niet mogelijk is om de elektriciteitsleidingen buiten de werkplek om te leiden.

Antwoord: N.v.t.

Elektrische apparaten en installaties (zoals schakelaars, scheiders, leidingen en contactdozen) zijn volgens NEN 1010 veilig ontworpen, ingericht, aangelegd en onderhouden.

Een elektrische installatie, die goed is aangelegd, is een voorwaarde voor veilig werken. (Her)inrichting is bij uitstek het moment om energiezuinige maatregelen te treffen. Het is verstandig om bij het aanleggen al rekening te houden met mogelijke toekomstige wijzigingen of groei van jouw bedrijf.

Antwoord: N.v.t.

De elektriciteitskast is afgesloten, wordt niet gebruikt voor opslag en is goed toegankelijk voor onderhoud.

Gebruik voor de opslag van goederen een geschikte kast of ruimte.

Antwoord: N.v.t.

Je werkt direct vanuit de verdeelkast.

Let op de kwaliteit van de verdeelkast. Dit voorkomt gevaarlijke situaties op het werk.

Antwoord: N.v.t.

Controleer apparatuur, leidingen en trekontlasting (voorkom lostrekken elektrische aansluiting) vóór elk project en daarna regelmatig op werking en beschadiging.

Werk veilig door regelmatig te controleren.

Antwoord: N.v.t.

Zet als dat mogelijk is je apparatuur na gebruik uit.

Zo voorkom je ongelukken en den k je ook nog aan het milieu.

Antwoord: N.v.t.

Zorg er voor dat elektriciteit niet met vocht in aanraking komt.

Vocht kan leiden tot kortsluiting en brand. Voorkom dit.

Antwoord: N.v.t.

Kabels/leidingen zijn:

-
- **vrij van trekken of wringen**
- **in goede staat**
- **zo mogelijk in kabelgoten gelegd**

Controleer of alles veilig is aangebracht. Zo niet, pas het dan aan.

Antwoord: N.v.t.

Breng voldoende wandcontactdozen aan om het gebruik van verlengsnoeren te voorkomen. Houd ook rekening met eventuele toekomstige uitbreidingen. Mochten er (alleen tijdelijk) toch verlengsnoeren of kabelhaspels nodig zijn gebruik dan alleen gekeurde, die voorzien zijn van randaarde. Ze zijn volledig afgerold, niet gerepareerd (met uitzondering van inkorten, want dat mag wel). Voorkom struikelgevaar.

Het beste is natuurlijk zo min mogelijk verlengsnoeren te gebruiken. Als je verlengsnoeren gaat gebruiken zorg dan dat deze een randaarde heeft. Een randaarde zorgt ervoor dat als er een defect aan een apparaat ontstaat, dit apparaat zelf niet onder stroom/spanning komt te staan. Controleer of de verlengsnoeren zijn voorzien van randaarde en KEMA-keur. KEMA-keur is een keurmerk voor de veiligheid van elektrische apparaten. Voor meer informatie, kijk op energieveilig www.energieveilig.nl/elektrische_apparatuur/aarding

Antwoord: N.v.t.

Steek een geaarde stekker uitsluitend in een geaard stopcontact. Gebruik bij een geaard stopcontact uitsluitend een geaard verlengsnoer.

Kijk voor meer informatie op energieveilig www.energieveilig.nl/elektrische_apparatuur/aarding

Antwoord: N.v.t.

Beveilig indien mogelijk installaties, apparaten en machines met een aardlekschakelaar.

Een aardlekschakelaar (afgekort ;ALS), ook wel verliesstroomschakelaar, differentiaalschakelaar of aardwachter genoemd, is een automatisch werkende schakelaar die een elektrische installatie spanningsloos maakt zodra een lekstroom vanaf een bepaalde grootte optreedt. In veel huis- en kantoorinstallaties bevinden zich in de groepenkast een of meer aardlekschakelaars. Het doel is bescherming te bieden tegen elektrocutie en het voorkomen van brand bij optredende lekstromen naar aarde

Antwoord: N.v.t.

Arbeidsmiddelen

Veiligheid en elektriciteit

Materialen sla je op een veilige en geschikte manier op. Ze worden stabiel, en indien nodig droog en vorstvrij gestapeld. Er kunnen verder geen stoffen uit lekken.

De bewaarplek mag op geen enkele andere manier de kwaliteit van het materiaal aantasten. Hou hier rekening mee.

Antwoord: Ja

Arbeidsmiddelen

Materialen

De werkgever is verplicht persoonlijke beschermingsmiddelen aan te schaffen voor zijn personeel en toe te zien dat zijn werknemers deze op de juiste wijze en op de juiste momenten gebruiken. Hij draagt hier ook de kosten voor.

Als je personeel in dienst hebt, zorg je dat ze beschikken over de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen. Ze moeten goed passen. Overleg wat zij als prettig ervaren. Als werkgever moet je er ook op toezien dat ze daadwerkelijk gedragen en gebruikt worden. Je blijft hoe dan ook verantwoordelijk voor je personeel. Laat werknemers tekenen voor ontvangst en beheer van hun persoonlijke beschermingsmiddelen.

Antwoord: Ja

Persoonlijke beschermingsmiddelen voldoen aan de volgende eisen:

- **voorzien van CE-markering**
- **geschikt voor de te vermijden gevaren**
- **afgestemd op de werkplek**
- **afgestemd op de ergonomische en gezondheidseisen**
- **geschikt voor de drager (goed passe/juiste maat)**
- **op elkaar afgestemd bij tegelijkertijd dragen**
- **voor gebruik door één persoon**
- **voorzien van gebruiksaanwijzing**

Voordat je persoonlijke beschermingsmiddelen aanschaft is het verstandig na te gaan of het aan bovenstaande punten voldoet. Zo niet zorg dan voor aanpassing. Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen altijd volgens de gebruiksaanwijzing en volgens instructie van de werkgever/opdrachtgever.

Antwoord: Ja

Mochten de persoonlijke beschermingsmiddelen niet bevallen, bijvoorbeeld omdat ze niet goed passen, of kunnen ze vanwege gezondheidsredenen niet gedragen worden? Bespreek dit dan met de leverancier en/of arbodienst om te kijken welke mogelijkheden er zijn.

Er moet naar een goede en passende oplossing gezocht worden. Doe dit door advies in te winnen bij de juiste instanties en/of personen. Er moet uiteraard altijd veilig en gezond gewerkt kunnen worden.

Antwoord: Ja

Vergeet het onderhouden van de persoonlijke beschermingsmiddelen niet. Controleer minimaal twee keer per jaar of de benodigde beschermingsmiddelen aanwezig zijn. Check of alles nog goed werkt. Er wordt gelet op (indien van toepassing):

- **beschadigingen;**
- **uiterste gebruiksdatum;**
- **dat het beschermingsmiddel niet in de zon heeft gelegen;**
- **dat het niet is beplakt met stickers;**
- **dat het wellicht na een val of stoot vervangen moet worden.**

Volg altijd de richtlijnen in de gebruiksaanwijzing. Zorg dat de persoonlijke beschermingsmiddelen na gebruik op de juiste manier worden schoongemaakt en opgeborgen.

Antwoord: Ja

Om goed beschermd te zijn, vervang je (filters van)(stof)maskers regelmatig. Je vervangt een stoffilter na maximaal 8 uur gebruik en je maakt je stofmasker na 8 uur gebruik schoon volgens de instructie van de leverancier. Een gasfilter (klasse twee) vervang je na maximaal vier uur gebruik.

Volg altijd de richtlijnen in de gebruiksaanwijzing. Zorg dat de persoonlijke beschermingsmiddelen na gebruik op de juiste manier worden schoongemaakt en opgeborgen.

Antwoord: Ja

Je werkkleding wordt dagelijks gewassen of chemisch gereinigd.

Als je met gevaarlijke stoffen werkt, zorg je dat je kleding regelmatig wordt gereinigd. Je werkkleding is verder ook onderdeel van je visitekaartje.

Antwoord: N.v.t.

Werkplek

Bouwplaats/werkgebied

Bij het laden en lossen wordt een veiligheidsvest gedragen.

Zorg dat je goed zichtbaar bent voor de persoon die het voertuig bediend.

Antwoord: Ja

Voordat personen de bouwplaats/werkgebied betreden staat er een duidelijk bord waarop de veiligheidsvoorschriften vermeld staan.

Je kunt dan denken aan het dragen van een bouwhelm of gehoorbescherming. Hang het bord op een duidelijke plek.

Antwoord: Ja

Er is een meldingsprocedure voor bezoekers. Bezoekers mogen niet zomaar de bouwplaats/werkgebied betreden zonder begeleiding.

Dit kun je onder andere realiseren door het ophangen van een bord waarop staat: bezoekers hier melden a.u.b.

Antwoord: Ja

Licht bezoekers in over de risico's en veiligheidsvoorschriften.

Overhandig deze ook persoonlijke beschermingsmiddelen als het nodig is.

Antwoord: Ja

Laden en lossen wordt gedaan:

- op de bouwplaats en buiten de openbare weg
- achter een (tijdelijke) afzetting

Voor een tijdelijke afzetting kun je denken aan verkeerskegels of een kunstof barrier.

Antwoord: Ja

Houd rekening met de gemaakte afspraken over toegankelijkheid van de locatie en het gebruik van voorzieningen.

Informeer betrokkenen minimaal 3 dagen van tevoren.

Antwoord: Ja

De bezoekers die de bouwplaats/werkgebied bezoeken worden altijd begeleid.

Spreek af wie bezoekers begeleid.

Antwoord: Ja

Werkplek

Inrichting werkruimte

Je bedrijfsinventaris is veilig in gebruik (bijvoorbeeld geen scherpe hoeken), eenvoudig schoon te maken (bijvoorbeeld een glad oppervlak) en goed bestand tegen reiniging. Bedrijfsinventaris wordt regelmatig schoon gemaakt.

Loop je inventaris na. Pas indien nodig aan. Materialen in bedrijfsruimtes zijn gekozen met oog voor onderhoud- en schoonmaakwerkzaamheden. Plan in wanneer wat schoongemaakt moet worden. Werkruimte moet elke dag schoongemaakt worden.

Antwoord: N.v.t.

Werkplek

De salon: jouw werkplek

Het is logisch dat er in de wet aandacht wordt besteed aan een veilige werkomgeving. De wet bepaalt dat gebouwen veilig geconstrueerd zijn. De werkplek mag geen gevaar opleveren voor de personen die er werkzaam zijn. De werkplek is goed ingericht zodat de aanwezige meubilair, materialen en gevaarlijke stoffen geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid door instorten, verschuiven, omvallen of kantelen.

Kijk dus goed of de ruimte die je wilt huren/kopen geschikt is voor de werkzaamheden die je er wilt gaan verrichten.

Antwoord: N.v.t.

Ga je op zoek naar een bedrijfsgebouw. Let dan op de bouwconstructie, staat van onderhoud en representativiteit.

Controleer het gebouw waarin je bent gevestigd jaarlijks op scheuren, kieren, staat van het schilderwerk en andere gebreken, en herstel gebreken die gevaar op kunnen leveren zo snel mogelijk. Onderhoud het gebouw waar je werkt goed.

Antwoord: N.v.t.

Ramen, bovenlicht- en ventilatievoorzieningen zijn veilig te gebruiken en te reinigen.

Ventilatievoorzieningen kunnen heel vies worden en daardoor slecht gaan werken, Het is daarom belangrijk om ze te kunnen reinigen. Er zijn bedrijven die gespecialiseerd zijn in het reinigen van ventilatievoorzieningen. Deze zou je kunnen inschakelen.

Antwoord: N.v.t.

Een werknemer onderneemt zelf actie om gesignaleerde gevaren weg te nemen en overlegt daarover met de uitvoerder.

Veiligheid gaat voorop dus bespreek dit met de werknemers waarmee je op locatie werkt.

Antwoord: N.v.t.

Tref maatregelen om struikelgevaar over snoeren, kabels, slangen, materialen en materieel te voorkomen, bijvoorbeeld met kabelmatten.

Maak eerst de werkplek veilig door het gebruik van hulpmiddelen voordat je aan de slag gaat. Je kunt bijvoorbeeld apparaten zo dicht mogelijk bij het stopcontact plaatsen zodat je geen verlengsnoeren hoeft te gebruiken.

Antwoord: N.v.t.

Werkplek

Publieksruimte

Indien je over een aparte kantoorruimte beschikt, dan is deze voorzien van een in hoogte verstelbare stoel, een tafel (bij voorkeur geschikt voor kantoorwerk) en een afvallemmer/prullenbak. Zorg ook daar voor goede ventilatie.

Controleer of er goede ventilatie aanwezig is in de kantoorruimte. De aparte kantoorruimte heeft een schone luchttoevoer van ongeveer 50 m³ schone lucht per uur per persoon en een temperatuursregeling. Is de kantoorruimte verder nog niet goed ingericht maak daar dan plannen voor.

Antwoord: Ja

Met het oog op gezond en veilig werken (op ergonomisch verantwoorde wijze) moet een werkplek ook voor kantoorwerkzaamheden voldoen aan NEN 1824:

- breedte minimaal 1,8 m
- hoogte minimaal 2,4 m
- oppervlak minimaal 8 m²

Het gaat hierbij om het minimale vloeroppervlak.

Controleer of je kantoorruimte hieraan voldoet. Pas indien nodig aan.

Antwoord: Ja

Werkplek

Kantoorruimte

Sla geen gevaarlijke stoffen op in de pauzeruimte en beperk er de opslag van andere materialen.

Bouw de pauzeruimte niet vol zodat het een opslagplaats wordt. Ruim de pauzeruimte op als dit nu het geval is. Voorkom verspreiding van gevaarlijke stoffen in de pauzeruimte door er geen bedrijfskleding te dragen.

Antwoord: N.v.t.

Bij kortlopende werkzaamheden (niet langer dan 4 weken) met minder dan 10 werknemers mag je een busje of container als schaftgelegenheid gebruiken.

Het neerzetten van schaftgelegenheid is niet nodig. Het is belangrijk hier rekening mee te houden met de planning van de werkzaamheden.

Antwoord: Ja

Houd bij het huren/aanschaffen van een schaftruimte rekening met het aantal personen dat er gebruik van gaat maken. Bij minder dan 20 personen is een schaftruimte bijvoorbeeld minimaal 1,25 m² per persoon.

Zorg dat de afmetingen voldoen voor het aantal personen. Onderzoek de verschillende mogelijkheden.

Antwoord: Ja

Een schaftruimte staat op een centrale plek (bereikbaar binnen een straal van 200 m).

Neem dit mee in het plannen van de werkzaamheden en het werkgebied.

Antwoord: Ja

In de schaftruimte:

- hangt een publicatiebord voor mededelingen over veiligheid
- hangt een bord met hoeveel personen er in mogen zitten
- hangt een alarmkaart
- hangt een EHBO doos
- staan voldoende tafels en stoelen
- worden geen materialen en gevaarlijke stoffen opgeslagen
- is er goede ventilatie en verwarming van de ruimte aanwezig

Zorg dat bovenstaande punten goed geregeld zijn in de schaftruimte.

Antwoord: Ja

Werkplek

Kantine of pauzeruimte

Alle sanitaire voorzieningen worden goed onderhouden en dagelijks schoongemaakt.

Plan in wanneer deze schoongemaakt moet worden. Gebruik een reinigingsschema met daarin; soort werkzaamheden, frequentie, wie de reiniging uitvoert en hoe te reinigen. Zorg verder voor wegwerpdoekjes om handen mee af te drogen.

Antwoord: Ja

Zorg dat er altijd een toiletvoorziening aanwezig is. Werknemers hebben recht op een tijdelijke toilet als er op locatie wordt gewerkt. Je kunt op locatie toch het beste kiezen voor een vaste toiletvoorziening. Mobiele toiletten moeten namelijk meerdere malen per week schoongemaakt worden. Bij het huren/aanschaffen van tijdelijke toiletten neem je onderstaande punten mee:

- kan zo dicht mogelijk bij de werkplek worden geplaatst
- voldoende aanwezig voor het aantal personen die op locatie werken

Neem bovenstaande punten mee bij het uitzoeken naar een geschikte toiletvoorziening op locatie.

Antwoord: Ja

Als werknemers bloot staan aan vuil of stof is er een wasruimte met voldoende aantal wasbakken aanwezig. De wasbakken zijn functioneel geplaatst en naar seksen gescheiden; ze beschikken over koud en zonodig warm stromend water.

Voldoet de wasruimte niet volledig aan bovenstaande norm, zorg dan voor de juiste aanpassingen.

Antwoord: N.v.t.

De kleedruimte voldoet aan onderstaande punten:

- er is voldoende ruimte
- voorzien van stoelen of banken
- naar sekse gescheiden
- bevindt zich in de nabijheid van de werkplek
- natte werkkleding kan zo nodig worden gedroogd
- is te verwarmen en te ventileren
- bedrijfskleding en persoonlijke kleding kan afgesloten worden bewaard

Voldoet de kleedruimte niet volledig aan bovenstaande norm, zorg dan voor de juiste aanpassingen.

Antwoord: N.v.t.

Toiletten:

- **zijn voldoende aanwezig (afhankelijk van het aantal personen die werkzaam zijn in het bedrijf)**
- **hebben in de nabijheid voldoende wastafels**
- **bevinden zich bij de werkplek**
- **de toiletten of het gebruik van de toiletten zijn naar sekse gescheiden**

Zorg dat de toiletten voldoen aan bovenstaande norm. Zorg indien nodig voor de noodzakelijke aanpassingen.

Antwoord: N.v.t.

Werkplek

Opslagruimte

De vloeren moeten veilig zijn. Je moet bijv. voorkomen dat iemand in je werkruimte kan uitglijden. De vloeren zijn als volgt:

- **vloeren en doorgangen zijn waar mogelijk vrij van oneffenheden**
- **vloeren zijn zoveel mogelijk recht, vast, stabiel en stroef**
- **vloeren zijn in deugdelijke staat van onderhoud**
- **vloeren zijn eenvoudig schoon te maken**
- **vloeropeningen zijn afgedekt en afgeschermd tegen vallen**

Pas, indien mogelijk, de vloeren aan als die momenteel niet voldoen.

Antwoord: N.v.t.

Wanneer een drempel struikelgevaar oplevert, verwijder deze dan, om ernstige gevolgen te voorkomen.

Je wilt gevaarlijke situaties voorkomen. Kijk of je iets aan de drempels kunt doen.

Antwoord: N.v.t.

De wanden in de werkruimte moeten voldoen aan de volgende eisen:

- **wanden zijn goed te reinigen en te onderhouden (bij voorkeur vlak en glad)**
- **transparante wanden zijn van veiligheidsmateriaal en duidelijk gemarkeerd**

Transparante wanden kun je met plakfolie beplakken om ongelukken te voorkomen. Plaats deze name op ooghoogte.

Antwoord: N.v.t.

Zorg ervoor dat de deuren in de werkruimte voldoen aan onderstaande punten:

- **stem de plaats, het aantal en de afmeting van deuren af op het gebruik**
- **transparante (delen van) deuren hebben op ooghoogte een markering. Het glas in deze deuren bestaat uit veiligheidsglas**
- **met het oog op veiligheid zijn nooduitgangen en deuren op het vluchttraject eenvoudig en van binnenuit naar buiten toe te openen**
- **klapdeuren zijn transparant of voorzien van transparante delen**

Controleer of je deuren voldoen aan bovenstaande norm. Pas de deuren aan (indien mogelijk) die niet voldoen.

Antwoord: N.v.t.

Deuren zijn eenvoudig en direct te openen met het oog op noodsituaties. Zorg dus dat er geen dozen en andere obstakels voor de deuren worden geplaatst. Bij schuif- en draaideuren is er een aparte nooddeur aanwezig.

Als er obstakels voor deuren staan moeten deze direct verwijderd worden.

Antwoord: N.v.t.

Deuren en doorgangen zijn breed genoeg gezien de situatie en het aantal werknemers. Voor rolstoelgebruikers is de doorgang minimaal 85 cm.

Houd hier rekening mee als je mindervalide klant behandelt. Een mindervalide klant moet zonder problemen overal kunnen komen in je werkruimte.

Antwoord: N.v.t.

Trappen hebben:

- **ten minste 1 leuning; als ze breder zijn dan 1,2 m is een leuning aan beide zijden gewenst**
- **traptreden met ruw oppervlak en antislipprofiel**
- **traptreden met een normale helling (maximale verhouding 4 verticaal op 3 horizontaal)**

Om valgevaar te voorkomen is een ruw oppervlak, antislipprofiel en trapleuning nodig. Check of het bij jou in de werkruimte goed geregeld is.

Antwoord: N.v.t.

Werkplek

Vloeren, wanden, deuren en trappen

Volg een cursus veilig werken voordat je langs en op de weg gaat werken.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Controleer voor het beginnen van de werkzaamheden of de afzettingen correct en veilig opgesteld zijn.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Draag altijd schone signaalkleding in de kleur oranje.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Neem altijd 60 cm vrij ruimte tussen werkruimte en langsafzetting.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Parkeer je voertuig op een veilige plek.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Gebruik uitsluitend goed onderhouden afzetmateriaal.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Controleer de afzetting regelmatig en stel je collega's op de hoogte van aangebrachte aanpassingen in de afzetting.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

De onderlinge bakens/kegels is afhankelijk van wegkenmerken (5 tot 20 meter).

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Bekijk de afzetting kritisch vanuit het oogpunt van de weggebruiker.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Hoogte van borden zijn:

- **binnen de bebouwde kom 2.20 meter, tenzij buiten pad of trottoir echter minimaal 1.20 meter**
- **buiten bebouwde kom 1.20 meter**

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Plaats afzettingen van buiten naar binnen.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Ruim afzettingen van binnen naar buiten op.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Verplaats afzettingen tijdens het werk op een voor weggebruikers en werknemers veilige manier.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Markeer een werkplek in een openbare ruimte (bijvoorbeeld met een rood en wit lint op duidelijke afstand tot de werkplek) als dit de veiligheid van werknemers en derden ten goede komt.

Bij twijfel altijd CROW 96b raadplegen.

Antwoord: Ja

Bij het werken in sleuven zijn zo min mogelijk mensen in de sleuf aanwezig.

Werk alleen in een put en/of sleuf als als het veilig is.

Antwoord: Ja

Voorkom bij het werken aan en in sleuven dat deze kunnen instorten. Bijvoorbeeld door het plaatsen van een sleufbekisting.

Werk alleen in een put en/of sleuf als als het veilig is.

Antwoord: Ja

Risico's tijdens het werken in putten en sleuven kunnen verminderd worden door:

- vooraf nagaan of er zich gas-, water- of elektriciteitsleidingen bevinden
- machines genoeg afstand aan te laten houden tot de put/sleuf
- de put/sleuf te voorzien van voldoende toegangen en uitgangen
- te zorgen voor goede afzetting en verlichting

Werk alleen in een put en/of sleuf als als het veilig is.

Antwoord: Ja

Plaats als het nodig is rond de uitgraving een doeltreffend hekwerk.

Werk alleen in een put en/of sleuf als als het veilig is.

Antwoord: Ja

De bedrijfsauto is goed beveiligd tegen diefstal (door o.a. geblindeerde ramen aan de achterkant, alarm etc.) en er is een schot of wand aangebracht tussen het laadgedeelte en de cabine. Het laadgedeelte heeft een egale (antislip) laadvloer.

Voldoet de bedrijfsauto niet aan bovenstaande norm, kijk dan hoe je aanpassingen kunt aanbrengen.

Antwoord: Ja

Arbeidsmiddelen zijn tijdens transport gezekerd in het transportmiddel geplaatst, zodat schuiven onmogelijk is.

Dit is een veiligheidsvoorziening om schuiven van arbeidsmiddelen te voorkomen. Daarnaast wil je ook dat alle arbeidsmiddelen heel aankomen op locatie.

Antwoord: Ja

In de bedrijfsauto zijn de volgende zaken aanwezig:

- verkeersmiddelen voor pech onderweg
- EHBO-middelen
- brandblusmiddel (afgestemd op de risico's)
- een alarmkaart met daarop de te nemen acties bij ongevallen
- mobiele telefoon om bij een calamiteit alarm te kunnen slaan
- veiligheidsinformatiebladen (bij aanwezigheid van gevaarlijke stoffen)

Als je vaak gebruik maakt van de bedrijfsauto zorg dan dat bovenstaande spullen aanwezig zijn. Deze kunnen op een vaste plek gezekerd in de auto geplaatst worden. Een brandblusmiddel en verkeersmiddelen voor pech onderweg zijn eenvoudig aan te schaffen. Zie www.anwb.nl voor meer informatie.

Antwoord: Ja

Bedrijfsauto's voldoen aan ergonomische eisen: bij het laden en lossen kan er tussen tussen heup- en schouderhoogte gewerkt worden, zodat reiken en tillen minder nodig is.

Vooral als er vaak moet word getild vanuit de bedrijfsauto is het goed om hier rekening mee te houden.

Antwoord: Ja

Onderhoud de bedrijfsauto, voor een duurzaam en veilig gebruik, door onder andere:

- maandelijks de banden op goede spanning te brengen
- tijdig zomer- en winterbanden te wisselen
- onderhoud te plegen volgens de voorschriften

Door het goed onderhouden van je bedrijfsauto kun je er hopelijk langer en veiliger mee rijden.

Antwoord: Ja

Let bij aanschaf, onderhoud en vervanging van de bedrijfsauto of vrachtwagen op:

- laadvermogen
- aanhangergewicht
- euronorm
- geluidsemissie (kies voor een geluidsarme type)
- cabine (airco aanwezig zodat er niet met open ramen gereden hoeft te worden)

Kijk voor meer informatie over de euronorm op www.milieuzones.nl

Antwoord: Ja

(Vracht)auto's/materieel worden periodiek gecontroleerd. om onnodige trilling te voorkomen.

Hiermee kun je onnodige trillingsblootstelling voorkomen.

Antwoord: Ja

Werkplek

Werken op locatie

Ruim afval en overgebleven materialen op en voer deze af.

Antwoord: Ja

Maak de pauzeruimte elke werkdag schoon.

Antwoord: Ja

Als machines gevaar op kunnen leveren, laat ze dan niet onbeheerd achter.

Antwoord: Ja

Haal stekkers van apparaten en machines uit het stopcontact.

Antwoord: Ja

Reinig gereedschap en apparaten na ieder gebruik en berg deze ordelijk op.

Antwoord: Ja

Draai gas- en brandstofkranen dicht en schakel de elektriciteit uit.

Antwoord: Ja

Werkplek

Langdurige werkonderbreking

Beschik bij vervoer met aanhanger over rijbewijs B:

- bij een toegestaan laadvermogen inclusief gewicht van aanhanger tot 750 kg
- bij een toegestaan laadvermogen inclusief gewicht van aanhanger en personen- of bedrijfswagen tot 3500 kg

Rijbewijs BE is nodig in alle andere gevallen

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: Ja

Bij vervoer op het dak van personen- of bedrijfswagen is het totale gewicht maximaal 3500 kg en:

- **is de maximale daklast in acht genomen**
- **zijn goederen veilig bevestigd aan de lastdrager**
- **is de hoeveelheid goederen in overeenstemming met de constructie**

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: Ja

De lastdrager voor vervoer op het dak is:

- **solide**
- **geschikt voor de specifieke goederen**
- **veilig bevestigd aan het voertuig**

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: N.v.t.

De lastdrager is bij het vervoeren van goederen aan de achterkant van personen- of bedrijfswagen toegestaan als:

- **het totale gewicht maximaal 3500 kg bedraagt**
- **aan beide kanten tot 20 cm breder is dan de zijkanten van het voertuig**
- **bij afscherming van verlichting en reflectoren het voorzien is van twee rode achter- en remlichten, twee rode reflectoren en twee ambergele richtingaanwijzers**
- **bij afscherming van kentekenplaat er een leesbare, verlichte, goedkeuringsmerk kentekenplaat is bevestigd**

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: N.v.t.

Bij het vervoeren van goederen achter een voertuig heeft de lading tot 2 meter boven het wegdek geen scherpe uitstekende delen. Het gewicht van voertuig en lading is maximaal 3500 kg.

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: Ja

Voertuigcombinaties die zwaarder zijn dan 3500 kg hebben een (digitale) tachograaf. (Lees verder: www.evo.nl, zoekterm: tachograaf)

Controleer of alles klopt voordat je de weg op gaat.

Antwoord: N.v.t.

Plaats verpakte brandstoffen en smeermiddelen tijdens transport in een vloeistofdichte bak.

Dit is een veiligheidsvoorziening voor het lekken van gevaarlijke stoffen. Deze worden dan opgevangen in een bak.

Antwoord: Ja

Controleer van tevoren wat de bereikbaarheid en (woon)situatie van de klant is.

Kun je de bedrijfswagen op een goede plek plaatsen in de buurt van waar het geleverd moet worden. Wellicht moet je een hulpmiddel meenemen om producten of goederen op te vervoeren naar de eindbestemming. Dit voorkomt weer fysieke belasting.

Antwoord: Ja

Gebruik alleen goedgekeurde sjobanden (voldoen aan NEN-EN 12195) en kettingen voor het zekeren van de trilplaat.

Controleer of alles klopt en goed vast zit voordat je de weg op gaat.

Antwoord: Ja

Werkinstructies

Algemene afrondende werkzaamheden

Controleer de hoeveelheid materialen en uren nauwkeurig. Begroot niet te ruim, maar ook niet te krap, zeker in verband met werkdruk en stress.

Antwoord: Ja

Maak een calculatiedossier aan met daarin:

- de offerte
- de begroting van kosten en opbrengsten
- een inschatting en benoeming van risico's
- nacalculatie en een verschillenanalyse

Antwoord: Ja

Bepaal of de verlangde opdracht uitvoerbaar is, gezien:

- kwaliteit
- tijd
- werkvoorraad
- veiligheid en arbeidsomstandigheden
- prijs

Antwoord: Ja

Volg de kwaliteitseisen van de Stichting Erkenning voor het straatmakersbedrijf (www.seb.nl)

Antwoord: Ja

Werkvoorbereiding, -uitvoering en be?indiging

Calculaties maken

Leg als ontbindende voorwaarde in de offerte en in de Algemene Voorwaarden vast dat er altijd veilig en gezond gewerkt kan worden.

Antwoord: Ja

Werkvoorbereiding, -uitvoering en be?indiging

Offreren

Selecteer onderaannemers op:

- **prijsniveau**
- **kwaliteit en vakbekwaamheid**
- **staat van het materieel**
- **financiële situatie**
- **arbeidsomstandighedenbeleid en veiligheid**
- **aanwezigheid Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven (AVB)**

Antwoord: Ja

Selecteur uitzendbureaus op:

- **prijs**
- **kwaliteit van het aangeboden personeel**
- **juiste uitleg arbeidsomstandigheden aan personeel**

Antwoord: Ja

Maak gebruik van uitzendbureaus die de CAO Bouwnijverheid en CAO Uitzendwezen toepassen.

Antwoord: Ja

Volg bij onderaanneming de aanwijzingen van de coördinator of uitvoerder op.

Antwoord: Ja

Stel je bij onderaanneming op de hoogte van:

- **veiligheidsvoorschriften**
- **veiligheidsvoorzieningen**
- **verdeling verantwoordelijkheden**
- **Veiligheids- en Gezondheidsplan**

Antwoord: Ja

Werkvoorbereiding, -uitvoering en beëindiging

Opdrachtbevestiging

Vermijd structureel overwerk en werkdruk door een goede planning en organisatie van personeel en middelen te maken.

Antwoord: Ja

De volgende documenten zijn op de werkplek aanwezig:

- **veiligheidsinformatiebladen**
- **alarmkaart calamiteiten met routebeschrijvingen en adresgegevens ziekenhuis**
- **projectmap met tekeningen, werkomschrijving en nota van inlichtingen**
- **overzicht namen en telefoonnummers van contactpersonen (opdrachtgever, hoofdaannemer, onderaannemers, leveranciers)**

Antwoord: Ja

Neem bij projecten de situatie ter plaatse op en ga na of de voorschriften van het Veiligheids- en Gezondheidsplan voldoende, juist en effectief zijn.

Antwoord: Ja

Neem zo nodig extra maatregelen om een veilige en kwalitatief goede uitvoering zeker te stellen of te bevorderen.

Antwoord: Ja

Het Veiligheids- en Gezondheidsplan omvat de actuele project-RI&E's van de diverse aannemers en de in overleg op elkaar afgestemde uitvoeringsmaatregelen, voorzieningen en werkafspraken.

Antwoord: Ja

Wijs, bij twee of meer werkgevers en/of zelfstandigen, een coördinator aan met als taken:

- coördineren van de veiligheidsmaatregelen
- organiseren van de samenwerking
- aanspreekpunt voor de Inspectie SZW
- (zo nodig) organiseren van de controle op de naleving van het Veiligheids- en Gezondheidsplan
- (zo nodig) in- of aanvullen van het Veiligheids- en Gezondheidsplan en het dossier
- treffen van maatregelen waardoor alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden
- coördineren van de voorlichting aan werknemers

Antwoord: Ja

Licht werknemers voor over het werk, de ter plaatse geldende veiligheidsvoorschriften, juiste werkmethoden, gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en milieumaatregelen. Leg behandelde punten vast.

Antwoord: Ja

Bestel voldoende materiaal en houd rekening met levertijden en verwerkingsmethoden. Bestel zo mogelijk materialen op maat.

Antwoord: Ja

Arbeidsomstandigheden en veiligheidsvoorzieningen op het werk zijn goed voorbereid:

- keuze van werkmethode en hulpmiddelen
- veiligheid van derden
- voorkomen van brandgevaar
- gebruik van Last Minute Risico Analyse (LMRA)
- persoonlijke beschermingsmiddelen
- wegafzettingen op basis van CROW 96b
- EHBO
- alarmkaart

Antwoord: Ja

Besteed tijdens een werkbespreking aandacht aan:

- wat gaan we doen
- hoe gaan we het aanpakken
- afspraken over materiaal, machines en gereedschap
- zorg voor goede en veilige wegafzetting
- veilig en gezond werken

Antwoord: Ja

Zet bij beëindiging van de werkzaamheden de afzettingen op een voor weggebruikers en voorbijgangers veilige wijze neer.

Antwoord: Ja

Tref voorzorgsmaatregelen voor het veilig opslaan van pakketten stenen door hekken te plaatsen.

Antwoord: Ja

Arbidsomstandigheden en veiligheidsvoorzieningen op het werk zijn goed voorbereid: Zorg dat de benodigde vergunningen aanwezig zijn, bijvoorbeeld:

- kapvergunning
- sloopvergunning
- opbreekvergunning
- graafmelding (KLIC)

Antwoord: Ja

Werkvoorbereiding, -uitvoering en be?indiging

Werk- en projectvoorbereiding

Neem werkplekrisico's en maatregelen in het projectdossier op om bij latere inspecties of onderhoudswerkzaamheden, veilig werken te bevorderen.

Voer jaarlijks werkplekinspecties uit.

Antwoord: Ja

Evaluatie

Plan van Aanpak